



Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

Politický extremismus, jeho výskyt v Plzeňském kraji a možnosti prevence

Vypracoval: Ondřej DUCHEK
Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

České Budějovice 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum

Podpis studenta

Poděkování

Tímto děkuji Mgr. Miroslavu Procházkovi, Ph.D. za odborný dohled a cenné rady při zpracování mé bakalářské práce.

Dále děkuji policistům ze Služby kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje za poskytnutí řady informací k této bakalářské práci.

Obsah

ÚVOD	6
1 EXTREMISMUS	9
1.1 Základní charakteristika extremismu	9
1.2 Cíle extremistů	10
1.3 Základní formy a členění extremismu v České republice	10
1.4 Pravicový extremismus	12
1.4.1 Základní definice pravicového extremismu, jeho ideologie a historické kořeny.....	12
1.4.2 Skinheads - historie vzniku hnutí a jeho kořeny.....	16
1.4.3 Pravicová extremistická hudební scéna.....	17
1.4.4 Aktivity vyvíjené ultrapravicovou scénou v Evropě a vysvětlení pojmů souvisejících s pravicovým extremismem.....	18
1.5 Levicový extremismus	23
1.5.1 Základní definice levicového extremismu, jeho ideologie a historické kořeny.....	23
1.5.2 Anarchismus, jeho popis a základní členění.....	23
1.5.3 Marxisticky orientované ideologie, jejich popis a další členění.....	24
1.5.4 Skinheads jako součást levicového extremismu.....	26
1.5.5 Aktivity vyvíjené ultralevicovou scénou v Evropě a vymezení některých pojmů souvisejících s levicovým extremismem.....	27
1.6 Náboženský extremismus	29
1.7 Symbolika extremistických hnutí	30
1.8 Extremismus v ČR od roku 1989 po současnost	35
2 EXTREMISTICKÁ SCÉNA V PLZEŇSKÉM KRAJI	
A JEJÍ PROJEVY	41
2.1 Vývoj extremismu po roce 1989 v Plzeňském kraji	41
2.2 Situace na úseku extremismu v roce 2013	44
2.2.1 Obecný popis situace.....	44
2.2.2 Hodnocení aktivit souvisejících s extremismem.....	47
2.2.3 Počet obviněných osob pro trestný čin.....	49
2.2.4 Preventivní aktivity policie na úseku extremismu.....	49

2.2.5 Ostatní informace.....	49
2.3 Vysledování příčin příklonu mládeže k extremismu – výzkum.....	50
2.3.1 Výsledky výzkumu a jeho shrnutí.....	50
2.4 Edukační materiál využitelný v rámci primární prevence	
na střední škole.....	55
2.4.1 Základní informace pro pedagogy k problematice extremismu	
na základních a středních školách a odborných učilištích.....	56
ZÁVĚR.....	61
Seznam použitých zdrojů.....	62
Příloha č.1.....	63

ÚVOD

Současná společnost zejména v západní Evropě prochází poměrně rychlými dynamickými změnami, které spolu nesou spoustu závažných společenských, sociálních a ekonomických problémů. Pravděpodobně nikdo z nás není schopen přesně předvídat vývoj evropské společnosti v průběhu příštích několika let a již vůbec ne v průběhu příštích desetiletí.

Co však můžeme téměř s jistotou předpovídat je , že pokud bude naše společnost i do budoucna postavena na demokratických principech, zcela jistě se budeme potýkat s fenoménem, který označujeme jako extremismus. Extremismus je totiž nedílnou součástí demokratické společnosti. Pokud by se takováto společnost snažila extremismus zcela vymýtit, sama by se stala více nebo méně nedemokratickou, tedy více či méně totalitní. Projevy extremismu se vždy výrazněji objevují ve společnosti tehdy, pokud uvnitř společnosti narůstají různé vnitřní rozpory. Myslím, že se v současné době Česká republika právě v tomto stádiu nachází. Ekonomická krize, zvyšující se kriminalita, rostoucí počet uživatelů drog, přistěhovalectví, multikulturalismus, sociálně vyloučené lokality a mnohá další společensky citlivá témata současné společnosti České republiky, to vše je živná půda pro extremismus a jeho projevy.

Bohužel současná společnost, v níž dominuje politický neoliberalismus, není schopna tyto problémy účinně řešit, aniž by občané přišli o část svých svobod a občanských práv. Část společnosti je s tímto srozuměná a negativní společenské jevy chápe jako daň za svobodu. Existuje ovšem i část společnosti, která by velmi ráda vyměnila svoje občanská práva a svobody například za sociální jistoty nebo bezpečnější, státem více řízenou a organizovanou společnost. Jiná část společnosti z druhé poloviny politického spektra naopak usiluje o realizaci myšlenek komunismu nebo odmítá stát a státní zřízení vůbec. Právě z těchto částí společnosti se rodí názory, které v současné společensko - politické situaci většinová společnost označuje jako extremistické.

V této práci jsem se zaměřil na extremismus v České republice, konkrétně v Plzeňském kraji. Nicméně vzhledem k tomu, že Česká republika je součástí

evropské kultury, zpracoval jsem v teoretické části téma extremismu v kontextu západní Evropy. Je to důležité i z toho důvodů, že česká pravicová a levicová extremistická scéna více méně vychází z kořenů západoevropského pravicového i levicového extremismu. V teoretické části čtenáře rovněž seznamuji s důvody, proč se ve společnosti extremismus stále objevuje a z jakých kořenů pochází, definuji základní pojmy, historický vývoj extremismu v rámci Evropy v posledních desetiletích. Dále se v teoretické části věnuji extremismu v ČR po roce 1989 do současnosti.

V praktické části jsem rozpracoval téma extremismu konkrétně v Plzeňském kraji. Zde jsem vycházel především z informací, které mi poskytli policisté, kteří mají jako pracovní náplň vyšetřování a objasňování extremistické trestné činnosti. V závěru praktické části se může čtenář seznámit s výsledky průzkumu, který jsem provedl mezi středoškolskou mládeží. Tento průzkum jsem zaměřil na vztah české mládeže k různým extremistickým hnutím v naší republice. Následně jsem se pokusil připravit edukační materiál využitelný v rámci primární prevence na středních školách.

Teoretická část

1 EXTREMISMUS

1.1 Základní charakteristika extremismu

Člověk je bio – psycho - sociální bytost. Na to, jaký životní názor konkrétní jedinec zastává, má vliv ohromné množství faktorů. Odborná literatura uvádí, že sklon k radikalismu nebo extremismu se vyskytuje asi u 5 % mladších jedinců mužského pohlaví (Kalamár, 2011). Je to dáno zejména určitou životní nevyzrálostí, ale také velkou citlivostí na určitá společenská témata. Mladý jedinec není tolik svázán strachem o rodinu, jde do řady věcí tzv. „po hlavě“, nemusí řešit případné existenční problémy a je více náchylný k zastávání radikálních názorů na řešení různých problémů společnosti. Někdy se může jednat i o revoltu vůči generaci rodičů, kdy takový jedinec velmi kriticky hodnotí starší generaci a záměrně se distancuje od názorů a životních postojů této generace.

To ovšem neznamená, že by příslušníci extremistických hnutí byli pouze mladí muži. Mohou se jimi stát i vyzrálí jedinci s jasným a z dlouhodobého hlediska trvalým společensko - politickým názorem. Tyto osoby při definování svých „extremistických“ postojů vycházejí většinou z vlastní dlouhodobé životní zkušenosti. Naopak řada příslušníků sekt, které si za určitých okolností můžeme zařadit také mezi extremistické, jsou v některých případech lidé s nejrůznějšími psychickými nebo psychiatrickými obtížemi. Tito lidé jsou mnohdy velmi snadno manipulovatelní bez ohledu na věk nebo pohlaví.

Extremismus – co tento pojem označuje. Jako každý termín má i tento mnoho rozdílných definicí z hlediska různých vědních oborů. Termín pochází z latinského slova *extremus*, které můžeme přeložit jako krajní, výstřední, nejzazší. O pouhé definici tohoto termínu bych mohl sepsat několik stránek textu, což se však domnívám, není účelem této práce. Jedna z definicí říká, že extremismus je souhrn sociálně patologických jevů vytvářených více či méně organizovanými skupinami osob a příznivci těchto skupin, s dominujícím odmítáním základních hodnot, norem a způsobů chování platných v aktuální společnosti (Chmelík, 2000). Zde je třeba zdůraznit slovo v **aktuální společnosti** a já dodám ještě v daném **čase**. Je potřeba si totiž uvědomit, že názory a jednání v jedné společnosti a čase označované za

extrémní, mohou být v jiné době nebo v jiné společnosti běžné a společensky naprosto přijatelné.

Další z termínů, které se v souvislosti s extremismem často vyskytují, je pojem *radikalismus*. V prostředí České republiky tento termín označuje takové názory, jednání nebo cíle, které jsou dle platné legislativy naprosto legální. Radikálové tedy neútočí cíleně na změnu politickospolečenského systému jako takového, požadují však velmi zásadní, účinné a mnohdy nekompromisní řešení určitých společensky citlivých problémů, ovšem v rámci platného politicko – společenského zřízení a legislativy (Kalamár, 2011).

1.2 Cíle extremistů

Extremisté se snaží na rozdíl od radikálů o celkovou změnu současného společenskopolitického systému (Charvát, 2007). Velmi rádi upozorňují na jeho nedostatky, těžkopádnost, nefunkčnost některých opatření a podobně. Využívají k tomu i některé negativní nálady ve společnosti, čehož jsme mohli být v minulém roce svědky, kdy svolávali demonstrace v severních Čechách, kde jsou dlouhodobé problémy se sociálně slabší vrstvou obyvatel. Místní obyvatelstvo s tímto stavem není spokojeno a stát jej uspokojivě není schopen řešit. Samozřejmě cíle pravicových extremistů se liší od cílů levicových nebo náboženských extremistů i když „pracovní“ metody mohou být velmi podobné nebo stejné. Tedy od propagandy, přes demonstrace a pouliční nepokoje až po teror a v extrémních případech může situace vygradovat až k otevřené spouře.

1.3 Základní formy a členění extremismu v České republice

Tato práce se svým pojetím věnuje extremismu po roce 1989 do současnosti. Polistopadový vývoj v naší zemi přinesl celou řadu zásadních společenských změn a jevů v nejrůznějších oblastech naší společnosti. Řada negativních patologických jevů se v naší zemi v období vlády KSČ buď vůbec nevyskytovala, nebo pouze v omezené míře, nebo byly tyto jevy v průběhu nástupu KSČ k moci prakticky potlačeny. Jako příklad můžeme uvést organizovaný zločin, výrobu a distribuce nelegálních drog, závažnou hospodářskou trestnou činnost,

nezaměstnanost a v neposlední řadě právě extremismus, rasismus nebo antisemitismus.

Jak jsem uvedl v úvodu práce, socialistické zřízení před rokem 1989, do určité míry totalitní, neumožňovalo svým charakterem vůbec vznik těchto jevů, nebo mělo k jejich potlačení k dispozici ve své době velmi výkonný represivní aparát prezentovaný především Sborem národní bezpečnosti., prokuraturou, soudy a vězeňským systémem. Po tzv. „sametové revoluci“ po roce 1989 se naše země stala součástí západní demokraticko - kapitalistické společnosti se všemi pozitivy i negativy, která jsou s fungováním takového druhu společnosti spjata. Již velmi brzy po roce 1989 se začala profilovat naše extremistická scéna, zejména její pravicová část i když pozadu nezůstala ani některá ultralevicová uskupení (Charvát, 2007). Jako nezákladnější dělení naší extremistické scény můžeme použít toto:

- **Pravicový extremismus** – v naší zemi zdaleka nejfrekventovanější, nejčastější forma, tato práce se z větší části zabývá pravicovým extremismem z výše uvedených důvodů. Ve své naprosto krajní vyhocené formě je výsledkem 2. světová válka, koncentrační tábory (mimořádně britský vynález), holocaust, milióny mrtvých, rasismus a antisemitismus jako oficiální součást státní politiky a pohrdání lidskými životy „méněcenných“ příslušníků lidské rasy. V současnosti můžeme pravicový extremismus rozdělit na tři základní směry **a) populisticko-nacionalistický směr, b) neofašisticky orientovaný směr, c) neonacisticky orientovaný směr** (Kalamár, 2011).

- **Levicový extremismus** – méně častá forma extremismu ve srovnání s pravicovým, nicméně i tato forma má v České republice svoji členskou základnu a je stále aktivní. Nebezpečnost této formy spočívá v prezentování skutečně pokrokových a humanistických ideálů typu - odstranění vykořisťování pracující třídy, rovnost všech lidí, potlačení vlivu mezinárodního globálního kapitálu, ochrana životního prostředí a podobně. Bohužel lidstvo ze své podstaty ani za tisíce let svého vývoje není schopné ani při nejlepší vůli řadu těchto ideálů naplnit a formy boje proti současné společnosti ze strany levicových extremistů jsou pro většinovou společnost absolutně neakceptovatelné. Například zasedání MMF v Praze toho bylo jasným důkazem. V současné době má levicový extremismus řadu ideologických odnoží jako je

komunismus, stalinismus, trockismus, maoismus a v neposlední řadě i anarchismus.

- *Náboženský extremismus* – v našich podmínkách do současné doby nejméně frekventovaná forma, nicméně nemůžeme v České republice do budoucna vyloučit její výrazný rozvoj. Tato část extremismu se aktuálně týká některých náboženských **sekt** a agresivních forem **islamismu** zavlečených do Evropy se stále se zvětšující komunitou přistěhovalců .

1.4 Pravicový extremismus

1.4.1 Základní definice pravicového extremismu, jeho ideologie a historické kořeny

Jak již bylo řečeno výše, jedná se o nejfrekventovanější formu extremismu v České republice. Proč právě pravicový extremismus? Zde se musíme poohlédnout do minulosti, kdy pojem pravice a levice pochází z období francouzské revoluce. Během zasedání Generálních stavů aristokracie věrná králi seděla po jeho pravici a radikální část spolu s příslušníky třetího stavu seděli nalevo od krále (Charvát, 2007).

V prostředí západní civilizace pojem pravicový extremismus znamená takové formy myšlení, jednání a organizací, jejichž cílem je zavržení základních demokratických principů a jejich nahrazení ideologiemi nacionalismu, rasismu, xenofobie, antisemitismu, fašismu nebo nacismu (Kalamár, 2011). Prakticky všechny tyto pojmy jsou založeny na principu popření rovnosti lidí, tedy přímému protikladu principů demokratické společnosti. Všechny tyto ideologie otevřeně upřednostňují nějakou rasu, skupinu lidí nebo etnikum na základě přesvědčení o vlastní nadřazenosti. Zde je však potřeba otevřeně si přiznat jisté praktické pokrytectví demokratické společnosti, která je teoreticky postavena na základech rovnosti lidí. Prakticky však tato idea nikdy v minulosti nebyla, není a zřejmě ještě nějakou dobu nebude ani v tomto druhu společnosti naplněna. V naší soudobé demokraticko - kapitalistické společnosti má každý z nás teoreticky stejné možnosti, všichni se však rodíme s rozdílnými genetickými dispozicemi do různých rodin, kde mohou být kladné dispozice rozvíjeny nebo ubíjeny. Do toho vstupuje v současné době velmi důležitý ekonomický aspekt celé věci, který má na náš rozvoj a život také zásadní vliv. Existují samozřejmě jedinci, kteří se vlastní pílí a intelektem dokáží ze

„dna“ společnosti „vyšvihnout“ mezi intelektuální, společenskou nebo ekonomickou elitu, avšak počty těchto osob v rámci společnosti nejsou nijak vysoké. Stále platí, že jedna část společnosti vládne, ekonomicky vykořisťuje a manipuluje druhou část obyvatelstva a dělá to za účelem vlastního ekonomického prospěchu, ukojení vlastního ega a touhy po moci, ať je v Ústavě nebo Listině základních lidských práv a svobod napsáno cokoliv. Alarmující na celé věci je, že v posledních desetiletích se tato situace, dle mého názoru, v západní a střední Evropě neustále zhoršuje .

Pravicový extremismus má kořeny v různých ideologiích založených na popření principu rovnosti lidí. Tyto ideologie jsou.

Nacionalismus - je součástí většiny směrů krajní pravice. Jako ideologie se objevuje koncem 18. století v období francouzské revoluce. Prošel vývojem následkem čehož rozlišujeme několik různých forem nacionalismu, například konzervativní nacionalismus, liberální n., expanzivní n., kulturní nebo etnický nacionalismus. Obecně můžeme říci, že pro nacionalismus má národ prvořadý výjimečný význam. Není žádoucí, aby byl národ ovlivňován jinou kulturou, veškeré vnější kulturní a společenské vlivy vnímá jako škodlivé, vlastní kultura je nadřazená. Nacionalismus tvrdě zavrhuje multikulturalismus a přistěhovalectví (Charvát, 2007).

Rasismus - teorie o především biologické nadřazenosti ras, zejména bílé. Rasistická teorie tvrdí, že rozdíly mezi jednotlivými národy jsou dané, vrozené a neměnné, přičemž z odlišností jednotlivých ras odvozuje jasnou rasovou hierarchii, tedy nadřazenost jedné rasy nad ostatními. Jedny z prvních projevů rasismu se objevují v Německu a Francii již v 19. století (Charvát, 2007). Svoji extrémní podoby dosáhl ve 30. letech v Německu. V naší kultuře nemá tak dlouhou „tradici“ jako antisemitismus i když v Evropě krácejí tyto pojmy „ruku v ruce“ vedle sebe.

Xenofobie - původ tohoto slova pochází z řeckého *xenos* - příchozí a *fóbos* - bázeň, strach. Volně tedy můžeme toto slovo přeložit jako strach z neznámého, nového. Xenofobie většinou pracuje s odůvodněnou či neodůvodněnou představou skutečného či umělého nebezpečí pro jedince nebo celé skupiny ze strany jiných společenských skupin, národů, ras. Výsledkem xenofobního chování může být diskriminace, rasová segregace a podobně (Charvát, 2007).

Antisemitismus - jedná se o speciální formu rasismu. Tato je zaměřena proti Židům a to jak proti Židům jako etniku, tak také proti osobám vyznávajícím židovské

náboženství nebo jejich sympatizantům. Antisemitismus má v Evropě velmi staré kořeny sahající minimálně do středověku. Jako samostatný termín se objevil ale až v 19. století, kdy jeho autorem je Wilhelm Marr, známý německý novinář a antisemita. Pro antisemitismus jsou typické různé teorie zabývající se židovským nebo žido -zednářským spiknutím za účelem ovládnutí světa (Charvát, 2007). Antisemitismus ve své nejextremnější podobě vyústil ve známý holocaust během 2. světové války. Současně byl v nacistickém Německu zapracován jako oficiální součást národní politiky. V současnosti je antisemitismus stále živý. Zajímavé je, že dnes není antisemitismus nutně propojen s krajní pravicí, ale jeho vyznavači se rekrutují i z jiných částí politického spektra.

Fašismus - pojem pochází z latinského *fascis* - neboli svazek. Tímto pojmem se ve starověkém Římě označovali takzvaní „liktoři“. Současně se také liktorský svazek prutů s vetknutou sekerou takzvaný *fascis lictoriae* stal oficiálním symbolem fašismu. Vznik tohoto pojmu je spojen s Itálií a osobou Benita Mussoliniho (bývalý radikální socialista), který v roce 1921 „zreorganizoval“ vojenský veteránský spolek a založil první fašistickou politickou stranu *Partio nazionale fascista*. Následně uchoopil moc ve státě a zastával funkci ministerského předsedy. V roce 1926 Mussolini vyhlásil v Itálii fašistickou diktaturu s vládou jedné strany. Tato diktatura byla velkým vzorem pro Adolfa Hitlera, od kterého si Benito Mussolini držel po určitou dobu odstup, nicméně na konec se během 2. světové války Itálie stala oficiální spojencem Německa. Benito Mussolini zemřel v roce 1945, kdy byl chycen partyzány a popraven (Charvát, 2007). Tento zakladatel fašistické ideologie je i dnes v samotné Itálii nejspíš vnímán částí veřejnosti stále velmi pozitivně. Jak jinak si lze vysvětlit existenci jeho fotografií na lahvích s alkoholem, peněženkách a jiných předmětech denní potřeby, které jsou naprosto otevřeně a beztrestně prodávány v obchodní síti v Itálii?

Pro fašistickou ideologii je typické odmítání liberalismu, demokracie, marxismu a materialismu. Stát pojímá jako přirozené společenství a nikoliv jako instituci určenou k ochraně individuálních práv. Za základní tři východiska fašismu můžeme označit nacionalismus, antikomunismus a antidemokratismus. Fašismus považuje systém politických stran, typický pro demokratické zřízení, za překonaný. Nahrazuje ho novým politicko - ekonomickým zřízením, kterému říká

korporativismus. Dle této teorie je společnost organizována v takzvaných korporacích - neboli cechovních stavech dle pracovního zařazení obyvatel. Tyto stavy se měly určitou formou podílet na vládě v Itálii, prakticky však Mussolini vládl jako neomezený vůdce. Fašistickým zřízením se v minulosti nechaly rovněž inspirovat režimy ve Španělsku - Franko, Argentině - Peron nebo Portugalsku - Salazar.

Nacismus - vznik této ideologie můžeme zařadit do stejné doby jako vznik fašismus. Obě ideologie měly však jiný vývoj a v některých názorech se dosti liší. Nacismus se zrodil v Německu zhruba ve 20. letech 20. století a jeho vznik je nerozlučně spjat s osobou Adolfa Hitlera a jím vytvořenou NSDAP - Nacionálně socialistická německá dělnická strana. Tato část historie je všeobecně známa, proto se jí nebudu více věnovat a zaměříme se více na ideologickou stránku nacismu. Jasná definice nacismu není kupodivu v odborných kruzích jednoduchá záležitost. Zajímavá je např. i myšlenka, že nacismus je levicový politický směr. Je například známo, že NSDAP měla ve 20. letech svoje levicově revolučně orientované křídlo vedené osobami Otto Strasser a zvláště Gregor Strasser. Tato část NSDAP se snažila realizovat antikapitalistickou a antisemitskou politiku i v jiných organizacích, zejména v Černé frontě (Schwarze front). Tato odnož NSDAP však byla potlačena a Gregor Strasser byl Hitlerovými stoupenci popraven během tzv. „noci dlouhých nožů“ (Mareš, 2006). Zjednodušeně lze konstatovat, že v ideologii nacismu se objevují na jedné straně názory krajně pravicového charakteru, tedy antikomunismus, antisemitismus, rasismus, obhajoba tradičních hodnot. Na druhé straně levicové ideologie jako antikapitalismus, nutnost provedení sociální revoluce a podobně. Rozdíl mezi fašismem a nacismem můžeme ve zkratce definovat takto. Fašismus jako ideologie více staví na nacionalismu, národním státu, upřednostňuje samotný národ, v prostředí Itálie staví i na katolicismu. Nacismus se spíše upíná na rasu jako takovou, snaží se o sjednocení árijské rasy a vytvoření panárijské Evropy. Rovněž postoj k antisemitismu je v nacistické ideologii mnohem více extrémní, než je tomu u fašismu (Kalamár, 2011). Například mezi původními italskými fašisty se vyskytovali i Židé ze střední vrstvy. Ti byli stoupenci fašismu zejména z obavy před socialistickou revolucí, která by je pravděpodobně připravila o jejich majetek.

Nacistická ideologie je na rozdíl od fašismu také do určité míry proycena i okultismem a inspiruje se i starogermánskou mytologií.

1.4.2 Skinheads – historie vzniku hnutí a jeho směry

Toto téma si zasluhuje speciální pozornost, protože v posledních desetiletích se hnutí skinheads táhne pravicovým i levicovým extremismem v Evropě i v USA jako červená nit. Pro některé občany je slovo Skinhead automaticky synonymem fašisty, neonacisty, rasisty, či antisemity, i když tomu tak ne vždy doopravdy je. **Skinheads** v překladu znamená holé hlavy, ženy aktivní v tomto hnutí jsou označovány jako **Renees** (Mareš, 2006). Než se začneme zabírat pravicovým extremismem v ČR nebo v Plzeňském kraji, musíme si tento pojem řádně osvětlit. Původní subkultura skinheads vznikla v 60. letech ve Velké Británii. Příznivci tohoto původně nijak zvlášť organizovaného hnutí se rekrutovali téměř výhradně z prostředí britské dělnické třídy. Byli to často nezaměstnaní „ostří hoši“ z dělnického prostředí. Dá se říci, že vznikli splynutím dvou jiných subkultur, tedy tzv. Mods a Rude boys. Výsledkem byl vznik nové subkultury, vznikli tzv. Boot boys. Nebyli to pouze běloši, byli mezi nimi i Jamajčani nebo černoši. Původně nebyli rasističtí, byť někdy útočili na přistěhovalce například z Asie. Měli svůj svébytný styl oblékání, nosili vysoké pracovní boty - odtud Boot boys. Rádi navštěvovali pivnice, bary, vyžívali se ve rvačkách a násilnostech a rovněž se z nich rekrutovali fotbaloví hooligans. Součástí jejich subkultury byla i svébytná hudba, v té době zejména reggae a ska (Mareš, 2006). Původní předchůdci skinheads byli spíše levicového smýšlení, rozhodně odmítali změkčilou kulturu hippies a narkomany. V 70. letech, kdy se objevilo ve Velké Británii hnutí punk, existovali punkeři i skinheadi vedle sebe, aniž by mezi nimi byly nějaké větší třecí plochy.

Zásadní zlom nastal v osmdesátých letech opět ve Velké Británii. V té době tato země trpěla poměrně velkou nezaměstnaností, což je vždy živná půda pro extremismus. U některých příznivců hnutí skinheads došlo postupně k odklonu od původních ideálů a stali se členy nebo sympatizanty britské ultrapravicové strany Národní fronta (Charvát, 2007). V té době dochází k rozštěpení tohoto hnutí na tři základní frakce, tedy:

- tradicionalisté – skinheadi v podstatě apolitičtí, vycházející z původních tradic

Skins

- levicoví skinheads – například SHARP skins, RED skins nebo RASH skins – více v jiných kapitolách

- pravicově orientovaní skinheads

Postupem času se stali v Evropě ultrapravicově orientovaní skinheadi rozhodně početně nejsilnější částí tohoto hnutí. Dochází k vytváření nové subkultury se svými vlastními typickými atributy jako je vznik vlastní hudby, vlastní image – holá hlava, vysoké naleštěné boty většinou značky Dr. Martens, ohrnuté „džíny“, letecká bunda zvaná „bombr“, dle lokální společenské tolerance někdy „vyzdobená“ pravicovými symboly. Nadále trvá obliba vysedávání v barech a restauracích, pití piva a kultu násilí. V neposlední řadě jasné napojení na různé oficiální i neoficiální ultrapravicové organizace, strany a hnutí.

1.4.3 Pravicová extremistická hudební scéna

V této kapitole se zabývám hudební scénou extrémní pravice. Jedná se o důležitou oblast života krajní pravice, neboť hudba se prolíná řadou jiných extremistických aktivit. V minulosti i dnes slouží k setkávání extremistů, budování kontaktů na domácí i zahraniční scéně, je jedním ze zdrojů financí, které extremisté ke svojí činnosti potřebují. Osobně si myslím, že funguje jako jakýsi „tmel“ pravicové extremistické scény.

Co se týče oblíbené hudby ultrapravicových extremistů, vzniká v osmdesátých letech hudební styl nazývaný od té doby jako **WHITE POWER MUSIC** (dále jen WPM), někdy se objevuje i označení **HATE ROCK**, volně přeloženo jako hudba bílé síly nebo nenávisťný rock. V současné době má WPM několik specifických hudebních odnoží např. hatecore, nebo nazi-techno., jsou známy i příklady metalových WPM kapel. Nicméně hudební základ původních WPM skupin pochází z tzv. „Oi rock“ (Mareš, 2006).

Kořeny WPM opět nalézáme ve Velké Británii. Můžeme konstatovat, že první nebo určitě jednou z prvních skupin, které řadíme mezi WPM, byla britská skupina **Skrewdriver** v čele s jejím frontmanem **Ianem Stuartem Donaldsonem**. Donaldson je zakladatelem organizace **BLOOD and HONOUR** (krev a čest) a hudebně - politické iniciativy **ROCK AGAINST COMMUNISM** (dále jen R.A.C.)

- rock proti komunismu (Mareš, 2006). V začátcích se členové této kapely pohybovaly v punkovém prostředí, nicméně později se kapela stala symbolem neonacistické skinheadské scény v Británii a později v celém světě. Hudební styl kapely vychází z kořenů Oi-rock, punkové a hardcorové hudby, je to rychlá, tvrdá, rytmická, relativně jednoduchá hudba. Nicméně texty kapely obsahují „větší než malé množství“ ultrapravicové extremistické ideologie. Ian Stuart Donaldson zemřel roku 1993 při automobilové nehodě. Někteří extremisté mají za to, že byl na objednávku zavražděn britskou tajnou službou MI 5. V každém případě skupina Skrewdriver inspirovala mnoho podobných kapel od USA, přes západní, střední i východní Evropu. Ian Stuart se stal jednou z „ikon“ ultrapravicové scény. Na jeho počest byly například v minulosti pořádány vzpomínkové akce, některé následovnické kapely mu věnovaly svoje skladby apod. Situace na WPM hudební scéně se neustále vyvíjí, některé kapely zanikají, jiné vznikají. Není v možnostech této práce se touto scénou detailněji zabývat, nicméně uvedu zde několik pro ultrapravicovou scénu zásadních hudebních skupin: Der Landser, Endstufe, Kraftschlag – Německo, No Remorse! – V. Británie, Max Resist, Nordic Thunder, Blue Eyed Devils - USA, Gesta Bellica – Itálie, Konkwista 88 - Polsko, Kolowrat – Rusko (Mareš, 2006). Česká republika má také svoji WPM scénu viz. další kapitoly této práce.

1.4.4 Aktivity vyvíjené ultrapravicovou scénou v Evropě a vysvětlení pojmů souvisejících s pravicovým extremismem.

V Evropě i v USA můžeme nalézt řadu pravicových extremistických uskupení, které svým rozsahem pokrývají celé spektrum ultrapravicové scény, tedy populisticko -nacionalistický, neofašistický i neonacistický směr.

Předem je třeba říci, že výše uvedené proudy ultrapravicové scény není v současném prostředí Evropy vždy možné od sebe přesně oddělit. Jednotlivé ideologie a jejich činnost se mohou do určité míry prolínat (Charvát, 2007). Pro populistické nacionalisty je například typické, že tito lidé mají zájem o reálnou politickou činnost na současné politické scéně. Mnohdy zakládají naprosto legální politické strany, jejichž prostřednictvím se v praxi snaží realizovat svoje názory. Otevřeně se distancují od fašismu a nacismu. Vystupují ovšem ostře proti imigraci,

multikulturalismu, nepřizpůsobivým skupinám obyvatelstva, ale také například proti komunistům, anarchistům, liberálům, humanistům nebo homosexuálům. Terčem jejich kritiky jsou v poslední době i nadnárodní společnosti a organizace ekonomického (MMF, Světová banka) nebo politického (OSN, EU) charakteru. Tyto subjekty se však distancují od všech forem násilných akcí proti politickým protivníkům, neboť by to mohlo ohrozit jejich politickou činnost.

Naproti tomu neofašistická a neonacistická scéna se násilných akcí nezříká. Ve světě i u nás nejsou výjimečné fyzické útoky na nepřátelské subjekty, ať již jsou to komunisté, liberálové, političtí představitelé demokratických zřízení, homosexuálové, přistěhovalci, příslušníci jiného národa nebo rasy, policisté a řada dalších. Formy útoků proti těmto osobám mají různou intenzitu a různý stupeň organizovanosti. Používané metody oscilují od snahy zdiskreditovat osobu nebo skupinu osob, přes slovní útoky až k fyzickým útokům za účelem zranění, zmrzačení nebo usmrcení. Stupeň přípravy se liší od nahodilých akcí jednotlivců nebo skupin až po sofistikované dlouhodobě připravované útoky ultrapravicových teroristických skupin, mezi které můžeme zařadit například COMBAT 18, ORDINE NUOVO, KOLONA 88, KOMANDO DELTA, ESA, MUSSOLINI ACTION SQUADS a podobně (Lang, 1997).

Další aktivity vyvíjené pravicovými extremisty jsou pořádání koncertů oblíbených hudebních skupin, prodej a výroba propagačních předmětů (trička, samolepky, nášivky, atd.). Dále je to pořádání různých veřejných shromáždění, pochodů a podobně. Tyto akce mají za cíl zviditelnit samotné extremisty, přilákat do svých řad nové členy, dostat většinou populaci na svou stranu a někdy i vyhrotit a využít špatnou společenskou situaci v daném regionu (pochody ve čtvrti, kde žijí nepřizpůsobiví občané atd.). Neonacistické skupiny extremistů se snaží vytvářet kontakty a sjednocovat ideově příbuzné organizace napříč různými národy, tedy celou „bílou rasou“. Tento trend vychází především z nacistické ideologie, která nestaví tolik na národu samotném, ale především na rase (Charvát, 2007). Evropští neonacisté například udržují styky s rasistickou bělošskou organizací Ku-klux-klan v USA.

V minulosti byla aktuální také tvorba různých tiskovin, letáků a podobně. Některé ultrapravicové politické strany vydávaly oficiálně svoje periodika. V případě

neofašistů a neonacistů lze hovořit v prostředí Evropy spíše o jakémisi „samizdatu“. S nástupem internetu a informačních technologií se tento trend v současnosti upozadil. Internet je levnější, rychlejší a anonymní (Kalamár, 2011). Mnoho internetových neonacistických internetových stránek je registrováno v USA. Je to z toho důvodu, že provozování těchto domén není v USA trestné. Další oblíbenou aktivitou, zejména neonacistů, je popírání nebo zlehčování holocaustu. Například se objevují tvrzení, že zabití 6 milionů Židů nebylo v době 2. Světové války technicky možné a podobně. V naší zemi je popírání nebo zlehčování holocaustu trestné od roku 2001.

V poslední době je dosti diskutovaná otázka vzniku nových módních značek, nošených převážně pravicovými extremisty, mnohdy údajně vlastněných samotnými extremisty. Zisk z prodeje těchto značek má také údajně sloužit k financování extremistických aktivit (Mareš, 2006).

K tomu je nutno říci, že doba, kdy pravicoví extremisté téměř jednotně nosili zelený nebo černý „bombr“, ohrnuté „džíny“, vysoké boty Dr. Martens a byli ostříhání dohola, je nenávratně pryč. Existují však značky oblečení, které jsou mezi extremisty poněkud více oblíbené. Například jsou to LONSDALE, FRED PERRY, Dr. MARTENS, HOOLIGAN, ALPHA INDUSTRIES, PIT BULL, TROUBLEMAKER. Konkrétně tyto oděvní značky jsou běžné komerční výrobky, které nemají s krajní pravíci vůbec nic společného a majitelé některých z nich (Lonsdale, Fred Perry) se od pravicového extremismu otevřeně distancovali (Mareš, 2006).

Existuje i druhá řada oděvních značek např. DOBERMAN, CONSDAPLE, WALHALL GERMANY, H8 WEAR, GRASSEL, u kterých se objevují informace, že je založily nebo vlastní osoby blízké krajní pravici. Tyto informace však vždy nelze objektivně potvrdit.

Nejdiskutovanější oděvní značkou současnosti je však německá THOR STEINAR. Původní logo této značky tvoří dvě složené starogermánské runy tzv. Tyr - Rune a Wolfsangel – vlčí hák. V samotném Německu panují na příbuznost loga s nacistickými symboly ze strany státních orgánů různé výklady. Nicméně proti firmě Mediatex, která značku THOR STEINAR vlastní, probíhá z výše uvedených

důvodů v současné době v Německu několik soudních sporů. Firma raději pod tlakem událostí logo pozměnila (Mareš, 2006).

Je třeba zdůraznit, že nošení žádné z oděvních značek, které jsem výše uvedl, nezavdává důvod zařazovat osoby tyto osoby automaticky mezi pravicové extremisty ! Tyto oděvní značky v současnosti nosí i osoby z různých společenských a politických vrstev, které nemají s krajní pravicí nic společného.

V souvislosti s oděvy oblíbenými u extremistů je třeba se zmínit i o taktice nazvané BLACK BLOCK. Jedná se o nošení převážně černého oblečení, někdy doplněného o brýle, čepice, nebo v minulosti i o černé kukly. Tato taktika je využívána pravicovými i levicovými extremisty při různých hromadných společenských vystoupeních (Mareš, 2006). Důvodem je ztížení identifikace extremistů ze strany policie, zejména pokud se tito dopouštějí protiprávního jednání. Tato taktika je v současné době používána i v České republice. Zde však legislativa zakazuje účastníkům těchto akcí maskování obličeje.

Je nutné rovněž uvést, že určitá část pravicových extremistů je součástí takzvaných „hooligans“. Jedná se o „tvrdé jádro“ fanoušků zejména fotbalových klubů. Tito fanoušci se s oblibou účastní předem domluvených i spontánních násilných střetů s fanoušky z konkurenčních klubů, nebo s bezpečnostními složkami. Nicméně zde je třeba zdůraznit, že ne každý fotbalový „chuligán“ je automaticky pravicový extremist.

V prostředí pravicového extremismu se vyskytuje řada organizací, termínů, různých zkratk a číselných označení. V této části si představíme některé nejfrekventovanější.

18 – číslo , které lze přeložit jako AH – Adolf Hitler. A- první písmeno v abecedě, H- osmé písmeno v abecedě.

88 – lze přeložit jako HH, tedy Heil Hitler, dle výše uvedeného klíče.

14 – označuje tzv. „čtrnáct slov“ anglické věty „**We must secure the existence of our people, and a future for white children.** V překladu se někdy používá termín **10 slov. My musíme chránit existenci naší rasy a budoucnost bílých dětí.**

Autorem tohoto termínu je americký rasista a neonacista David Lane.

33/6 – tři krát jedenáct. Jedenácté je písmeno K. Tedy tři KKK znamená Ku-klux-klan, což je americká rasistická organizace. V době největší „slávy“ měla v USA až 6 milionů členů. Šestka znamená šestou éru klanu.

4/20 – datum narození Adolfa Hitlera – 20. duben

White power – bílá síla, heslo používané v ultrapravicové scéně, někdy v současně se zdviženou pravici. Odtud i ultrapravicově orientovaná hudba označovaná jako White power music- WPM.

SS – „ochranné oddíly“ NSDAP v Německu. Velmi častý zdroj inspirace současných neonacistů.

Blood and Honour – „krev a čest“. Významná neonacistická organizace založená v 80. letech 20. století ve Velké Británii frontmanem skupiny Skrewdriver Ianem Stuartem Donaldsonem. „Krev a čest“ je původně heslo používané Hitlerjugend (Hitlerova mládež) a jednotkami SS. Tato organizace má ve světě řadu národních poboček, včetně České republiky.

Bohemia hammerskins – česká pobočka světové neonacistické organizace Hammerskins Nation, která byla založena v Dallasu v USA v osmdesátých letech 20. století. Typické pro tuto organizaci je orientace na bělošský panárijský rasismus a páčání násilných akcí. Symbolem této organizace jsou dvě zkřížená kladiva, někdy uprostřed ozubeného kola.

Rahowa – Race Holy War – Rasová svatá válka. Termín používaný rasisty a neonacisty pro ozbrojený konflikt bílé rasy proti ostatním rasám.

ZOG – Zionist occupation government – Sionistická okupační vláda. Pravicoví extremisté tímto termínem často označují současné demokraticko - kapitalistické zřízení. Vycházejí z předpokladu, že naše společnost je ze zákulisí řízena různými židovskými nebo žido - zednářskými organizacemi.

W.A.R. – White Arian Resistance – Bílý árijský odpor. Neonacistická transnacionální organizace s teroristickými tendencemi. Byla založena v roce 1983 v USA Tomem Metzgerem. Má pobočku v ČR, která byla aktivní zejména v druhé polovině devadesátých let 20. století.

RWU – Resistance Woman Unity. Neonacistické ženské hnutí. Jeho cíle jsou podpora hnutí nacionálního socialismu, příprava žen na tradiční roli matky a podpora rodin, jejichž příslušníci z řad neonacistů vykonávají trest odnětí svobody.

Nazi punks – marginální skupina ultrapravicově orientovaných stoupců hnutí punk. Drtivá většina punkerů je naopak orientovaná ultralevicově, především směrem k anarchistické ideologii. (Kalamár, 2011)

1.5 Levicový extremismus

1.5.1 Základní definice levicového extremismu, jeho ideologie a historické kořeny

Vysvětlení pojmů pravicový a levicový jsem objasnil již v kapitole o pravicovém extremismu. Z ideologického hlediska je téma levicového extremismu mnohem složitější a rozmanitější, než je tomu u pravicového extremismu. Rozsah obsahově nejvíce od sebe vzdálených levicových extremistických ideologií je mnohem širší, než je tomu u extrémních pravicových ideologií. Extrémní levicové ideologie můžeme v zásadě rozdělit na dvě základní. Jsou to „anarchismus“ a marxisticky orientované ideologie, někdy označované pojmem „komunismus“. Tyto dvě kategorie se samy dále člení na další podkategorie (Charvát, 2007).

1.5.2 Anarchismus , jeho popis a základní členění.

Pojem anarchismus pochází z řeckého slova *ánarchos* - bez vůdce. Toto slovo má zase původ ve dvou starořeckých slovech *an* a *arché* - v překladu absence vlády. Základní myšlenkou anarchistické ideologie je odmítání jakýchkoliv autorit ve společnosti, odpor k uspořádání společnosti. Anarchismus vychází z myšlenky nepřipustnosti nadvlády člověka nad člověkem. Z toho vychází postoj anarchistů ke státu, který zásadně odmítají s tím, že lidská společnost je schopna řídit se sama. Lidé by měli být členy různých společenství pouze na základě dobrovolnosti, nikoliv z donucení. Tyto myšlenky se objevují již ve starém Řecku, nicméně pojem „*anarchismus*“ pochází z 18. století. Jako prvního oficiálního anarchistu můžeme označit Francouze Pierra-Josepha Proudhona (1809-1865), který se za anarchistu sám označil. Anarchismus se stal jedním z významných proudů dělnického hnutí a uchytil se v Evropě, Rusku i USA. V roce 1881 se konal v Londýně anarchistický kongres, výsledkem čehož bylo schválení takzvané „*propagandy činem*“ (Charvát, 2007). Výsledkem byly atentáty na různé představitele státu, jakožto největšího utlačovatele lidské svobody a nezávislosti. Od té doby si někteří občané pod pojmem

„anarchista“ představují muže v černém oděvu s kouřící „bombou“ v ruce páchajícího atentát na nějakého politika, vůdce, nebo státníka.

Vzhledem k tomu, že anarchismus je postaven na základech individuality jednotlivce a maximální lidské svobody a nezávislosti, lze říci, že se v tomto hnutí objevuje mnoho názorových odchylek a různých směrů (Charvát, 2007). Vysvětlíme si některé z nich.

Anarchoindividualismus - jedná se o silně egoistický směr. Za zakladatele tohoto směru můžeme označit německého filosofa Maxe Stirnera. Ten vidí člověka jako individualitu, která je předurčena k soupeření s ostatními jedinci, což vede logicky ke střetům s ostatní populací. Podle Stirnera je to však lepší, než jakákoliv forma soužití, neboť ta ubíjí lidskou nezávislost (Charvát, 2007).

Anarchokolektivismus - jeho zakladatelem byl ruský anarchista Michail Alexandrovič Bakunin, který se stal v roce 1868 členem I. Dělnické internacionály. Z té byl v roce 1872 ovšem kvůli neshodě s marxisty vyloučen. Základní myšlenkou anarchokolektivismu je, že hlavním a největším utlačovatelem lidstva je stát, který přirovnával k novodobé formě otroctví (Charvát, 2007).

Anarchosyndikalismus - rozvinul se na začátku 20. století, kdy tento směr podpořil i Mezinárodní anarchistický kongres, který se konal v roce 1907 v Amsterdamu. Jedná se o kolektivistický anarchistický proud, který sehrál důležitou roli ve španělské občanské válce. V Rusku po bolševické revoluci anarchosyndikalisté nejdříve spolupracovali s komunisty. Posléze se však s nimi dostali do sporu, neboť komunisté začali budovat autoritářský stát, což bylo v ostrém rozporu s anarchistickou ideologií. Vše vyvrcholilo emigrací řady anarchistů z Ruska. Anarchosyndikalismus toleruje odbory jakožto dobrovolnou organizaci pracujících, která slouží k vymáhání práv pracujících a to i metodou nátlaku či násilí. Samozřejmostí je silný antikapitalistický postoj (Charvát, 2007).

1.5.3. Marxisticky orientované ideologie, jejich popis a další členění

Zásadní rozdíl mezi anarchismem a marxisticky orientovanými ideologiemi spočívá v tom, že anarchisté zásadně odmítají stát a jeho instituce, jakožto subjekty omezující lidskou svobodu a nezávislost Marxistické ideologie naproti tomu stát považují jako logické uspořádání společnosti, pouze s tím, že v ní nevládnou

kapitalisti, ale dělnická třída jakožto vrcholná morální autorita. Naproti tomu anarchisty a marxisty spojuje odmítnutí kapitalismu.

Marxisticky orientované ideologie můžeme rozdělit na další podskupiny. Zde jsou některé z nich.

Marxismus - původní směr, který inspiroval všechny levicové ideologie např. komunismus nebo socialismus, mimo anarchismus. Jeho zakladatelé jsou Karl Marx (1818-1883) a Friedrich (Bedřich) Engels (1820-1895). Za základní díla těchto autorů můžeme označit „Komunistický manifest“ a „Kapitál“. Tato díla vědecky pojednala fungování kapitalistické společnosti, současně s vizí nové, lepší společnosti. Karl Marx je také autorem pojmu „diktatura proletariátu“ (Charvát, 2007).

Komunismus - ideologie založená na neexistenci soukromého vlastnictví. Vychází z myšlenky, že majetek je společný. Ačkoliv ve východním bloku vládly ve 20. století komunistické strany, žádný ze socialistických států se nedokázal vyvinout do stadia komunismu. Komunismus jako termín má zastřešující charakter pro ideologie vzešlé z marxismu. V západní Evropě se komunismus transformoval do tzv. „eurokomunismu“. Tedy odmítnul svojí snahu o revoluci a západní komunistické strany se staly běžnými levicovými stranami fungujícími v demokraticko - kapitalistickém režimu.

Leninismus - ruská verze komunismu. Tato ideologie vychází z předpokladu, že kapitalismus nelze ani reformovat nebo změnit. Je potřeba ho svrhnout i za pomoci násilí. V podstatě šlo pouze o výměnu jedné vládnoucí vrstvy za druhou. Lenin vybudoval centralizovaný totalitní stát a v důsledku občanské války podporované cizími kapitalistickými mocnostmi došlo v Rusku i ke kompletní likvidaci opozice (Charvát, 2007).

Stalinismus - Stalin dovedl do konečné fáze realizaci totalitního, centrálně řízeného státu. Dále provedl čistku ve vlastní komunistické straně. Zavedl centrální plánování, pětileté plány a zasadil se o masivní industrializaci země. Za vlády J.V. Stalina přišlo o život velké množství lidí. Někteří z nich byli údajní či skuteční nepřátelé socialistického zřízení. Na druhé straně došlo k rozvoji průmyslu a ekonomiky. Stalin má zcela jistě i nezanedbatelný podíl na porážce nacistického Německa za 2. světové války.

Trockismus - tato ideologie se hlásí k původním marxisticko - leninským myšlenkám. Stalinismus považuje za byrokratickou dělnickou diktaturu. Jedná se o opoziční levicovou ideologii v SSSR. Sám Trockij byl v roce 1940 zavražděn agentem sovětské tajné služby. Trockistická ideologie je živá i v současné době. Dnes je termín trockista označení pro mnohem širší spektrum levicových stoupců, kteří jsou v opozici vůči Stalinismu (Charvát, 2007). Někdy se ani nemusí jednat o opravdové stoupence Trockismu.

Maoismus - zakladatelem byl Mao Ce-tung (1893-1976). Mao upravil verzi marxismu - leninismu pro podmínky Číny. Zde prakticky neexistoval dělnická třída, proto jako rozhodující revoluční třídu označil rolníky. Výsledkem bylo vyhlášení Velké kulturní revoluce, což přineslo provádění čistek uvnitř Komunistické strany Číny. Maoismus inspiroval komunistické strany a levicové skupiny prakticky po celém světě.

1.5.4 Skinheads jako součást levicového extremismu

Jak jsem již uvedl výše, část příslušníků hnutí Skinheads se hlásí k levicovým myšlenkám. V souvislosti s levicovou ideologií můžeme tyto skinheady rozdělit na tři základní skupiny. První z nich jsou takzvaní **RED SKINS**. Tato subkultura vznikla ve Velké Británii jako odpověď na příklon části Skinheads k nacismu. Politicky se jednalo o vyznavače marxismu nebo trockismu. Typickým znakem bylo nošení červené barvy, například kalhot, červených pracovních bot nebo „bombrů“ (Charvát, 2007). V osmdesátých letech minulého století vzniklo v USA hnutí **S.H.A.R.P.**- Skinheads Against Racial Prejudice - Skinheadi proti rasovým předsudkům. Základní ideologií byl antirasismus. Hnutí se rozšířilo do celého světa, nicméně velmi silné bylo ve své době zejména v USA, kde docházelo k velmi tvrdým střetům mezi těmito skins a neonacisty. Tito skinheadi začali také spolupracovat s jinými anarchistickými, antifašistickými a ultralevicovými organizacemi. Byli to sice antirasisti a antifašisti, nicméně pořád Skinheadi, použití násilí proti politickým protivníkům jim nebylo cizí.

Počátkem devadesátých let 20. století vznikli **RASH** – Red and Anarchist Skinheads – Rudí a anarchističtí Skinheads (Mareš, 2006). Pro tyto Skinheady je typická návaznost na původní kořeny Skinheads jako je multikulturní původ skins,

důraz na dělnický původ, a podobně. Tyto myšlenky byly doplněny o radikální ultralevicové smýšlení vycházející především z anarchismu, antifašismu a v západní Evropě i z některých myšlenek komunismu.

Co se týče hudební scény levicových Skinheads, nelze zde mluvit o svébytném hudebním stylu jako u WPM hudby. I když v minulosti existovaly kapely složené z levicových skinheads, levicová hudební scéna je velmi široká a akceptuje řadu hudebních žánrů od punku, přes hardcore, reggae, ska, rap, hip hop, některé metalové ultralevicové formace a v neposlední řadě i techno music. Řada těchto žánrů se navzájem prolíná. Situace na této hudební scéně se neustále vyvíjí a je poměrně nepřehledná. Dle mého názoru má v současnosti hudba na ultralevicové hudební scéně stejnou funkci jako u neonacistů. Spojuje lidi, propaguje levicové myšlenky, slouží k získávání financí a podobně.

1.5.5 Aktivity vyvíjené ultralevicovou scénou v Evropě a vymezení některých pojmů souvisejících s levicovým extremismem

Ačkoliv ideologie a cíle pravicového a levicového extremismu se zásadně liší, aktivity vyvíjené oběma stranami mohou být stejné nebo velmi podobné. Aktivity levicových extremistů mohou mít naprosto neškodný a z lidského hlediska i pochopitelný průběh. Jedná se o různá shromáždění, pochody, happeningy a podobné veřejné akce zaměřené na nejrůznější společenská témata. Například proti projevům rasismu, fašismu, nacismu, xenofobie a antisemitismu. Sledované je také téma zvířat, tedy podmínky jejich chovu, zabíjení a zejména jsou odmítány pokusy na zvířatech. Velmi časté jsou také akce s protiválečným zaměřením, nebo akce směřující proti globalizaci a nadnárodnímu kapitálu. Zde jsou záměrně ideologicky nebo i fyzicky napadány organizace, které z hlediska extremistů reprezentují globalizaci, válku a velkokapitál, například, NATO, EU, McDonalds, Mezinárodní měnový fond a podobně (Bastl, Mareš, Smolík, Vejvodová, 2011).

Průběh těchto protestních akcí může být velmi rozdílný. Shromáždění mohou být naprosto pokojná s účastí několika desítek lidí, až po násilná vystoupení tisíců levicových extremistů. Klastickou ukázkou takovéto aktivity bylo zasedání Mezinárodního měnového fondu v Praze v roce 2000. Mnohdy se na takovéto akce sjíždějí „profesionální demonstranti“ z různých evropských zemích. Tito jsou velmi

dobře organizovaní a znají taktiku a oprávnění lokálních bezpečnostních složek. Celkově můžeme říci, že jsou na tyto akce a následné střety s policejními složkami velmi dobře připraveni. Většinou společností jsou však tyto akce tvrdě odmítány. Je to mimo jiné i z toho důvodu, že je při nich mnohdy bezohledně ničen jejich soukromý i státní majetek. Levicoví extremisté samozřejmě také budují mezinárodní kontakty, vydávají svoje legální nebo nelegální tiskoviny (v ČR v minulosti např. A-KONTRA). V současné době rovněž intenzivně využívají k propagaci svých myšlenek Internet. Další z aktivit levicových extremistů je tzv. **squatting** (Charvát, 2007). Prakticky se jedná o zábor opuštěných nemovitostí a pozemků. Levicoví extremisté vycházejí z myšlenky, že pokud majitel o svojí nemovitost nemá zájem a nevyužívá ji, mají morální právo takovouto nemovitost užívat sami. V takto užívaných stavbách se často scházejí a žijí vyznavači alternativního způsobu života, nekonformní umělci zde tvoří a prezentují umělecké projekty. Také se zde ovšem často distribuují a užívají drogy, plánují protestní akce a podobně.

Zde je třeba se krátce zmínit o tom, z jakých vrstev se „rekrutují“ příznivci levicových extremistů v prostředí Evropy. V minulosti se pravicoví extremisté skládali především z řad dělnické mládeže, zatímco levicoví extremisté byli a jsou mnohdy lidé s vysokoškolským vzděláním, často humanitního směru. Tito lidé mají většinou velmi rozvinuté sociální citění. Často tvoří intelektuální elitu různých oficiálních či neoficiálních ultralevicových organizací.

Druhá část levicových extremistů je naproti tomu tvořena lidmi s nižším vzděláním. Někteří z nich žijí alternativním způsobem života, někdy jsou závislí na alkoholu nebo omamných a psychotropních látkách. Část z těchto lidí jsou klasické kriminálně - závadové osoby, můžeme je označit za bezdomovce a kriminálníky na okraji společnosti. Naproti tomu část osob ze současné krajní pravice si uvědomuje důležitost vzdělání. Proto někteří z nich studují, nebo již vystudovali vysoké školy.

Společensky nejnebezpečnější formou levicového extremismu jsou teroristické akce prováděné levicovými teroristickými organizacemi. V době 70. let minulého století došlo k výraznému nárůstu aktivity různých separatistických, ale i ultralevicových teroristických organizací v západní Evropě. Například se jednalo o ROTE ARMEE FRAKTION – RAF - Frakce rudé armády – Německo, ANDREAS

BAADER COMMANDO – Francie, BRIGATE ROSE – Rudé brigády – Itálie a řadu dalších (Lang, 1997).

Dále si osvětlíme některé zkratky a termíny charakteristické pro levicový extremismus (Kalamár, 2011).

ANTIFA - Antifašistická akce, někdy též **AFA**. Organizace s mezinárodním přesahem sdružující levicové radikály zaměřené proti totalitním ideologiím, zejména proti fašismu, nacismu a rasismu. Aktivní v ČR. Odmítá při svých protifašistických akcích spolupracovat se státními úřady, například policií. V ČR na svých webových stránkách zveřejňuje detailní informace o osobách činných na pravicové extremistické scéně.

ČAF - Česká anarchistická federace. Domácí anarchistická organizace založená v polovině 90. let minulého století.

ČSAF - Československá anarchistická federace. Následnická organizace ČAF. Jejím hlavním posláním je boj proti kapitalismu a imperialismu.

R.A.F. - Rote Arme Fraction - Frakce rudé armády. Teroristická západoevropská organizace operující zejména v NSR v 70. letech minulého století. Známa řadou teroristických akcí.

ORAS - Organizace revolučních anarchistů. Vznikla odštěpením od ČAF. Organizace zaměřená kromě boje s totalitními ideologiemi také proti církvím, sektám, diskriminaci menšin a žen.

PUNK - mládežnická subkultura, která se objevila v 70. letech minulého století v Anglii. Často vyznavači anarchismu. Jejich heslem je „No future“ - Žádná budoucnost. Mají vlastní image i hudební styl, typický je odpor k autoritám. Někdy se jedná o osoby vyznávající alternativní způsob života, což může vést až k alkoholismu, narkomanii a kriminalitě (Kalamár, 2011)

1.6 Náboženský extremismus

Téma náboženského extremismu je v současné době ve světě velmi aktuální. V prostředí Evropy a zejména České republiky je to prozatím dnes nejméně zastoupená forma extremismu. Z těchto důvodů se tato práce náboženským extremismem zabývá pouze okrajově. V Evropě jsou zastoupeny různé církve, sekty

a náboženské ideologie. Nejčastější jsou různé formy křesťanství. Jako následek migrace obyvatelstva se objevují i hinduistické, buddhistické, judaistické a v neposlední řadě i islamistické církve a hnutí (Kalamár, 2011). Stranou ostatních jsou satanisti. Většina těchto ideologií a organizací není nijak společensky nebezpečná nebo škodlivá. Ba naopak, mnohdy vyznávají velmi humanistické názory a myšlenky, například křesťanství. Ve svých extrémních formách však mohou být naopak pro společnost velmi nebezpečné. Pod vlivem těchto extrémních forem mohou jedinci páchat i ty nejzávažnější trestné činy, například vraždy nebo terorismus. Velmi nebezpečnou formou pro společnost jsou i hromadné sebevraždy. Někdy jde těmto organizacím „pouze“ o hmotný zisk nebo politický vliv (Kalamár, 2011).

Zařazení některého náboženského hnutí, sekty nebo církve mezi extremistické může být velmi problematické. Například japonská sekta Aum Shinrikyo spáchala v roce 1995 útok nervovým plynem v tokijském metru. Lze ji tedy snadno zařadit mezi extremisty. Naproti tomu například Scientologická církev nebo Svědkové Jehovovi působí legálně, byť bychom je za určitých okolností mohli rovněž zařadit mezi extremistické organizace.

Náboženský extremismus rozhodně nelze podceňovat. Nicméně v prostředí Evropy naštěstí tato forma extremismu není příliš rozšířena. Mám na mysli zejména páchaní násilných trestných činů vůči jiným osobám nebo skupinám osob. Naproti tomu se v posledních letech v Evropě v souvislosti s přistěhovalectvím rozšiřuje islamismus. Toto náboženství je evropské civilizaci a tradicím naprosto cizí. Jeho extrémní formy západní Evropa odmítá. Proto by do budoucna mohlo v takovéto multikulturní společnosti dojít k nárůstu napětí. Výsledkem by mohl být rozvoj jak islámského náboženského, tak ultrapravicového extremismu.

1.7 Symbolika extremistických hnutí

V této kapitole jsou uvedeny některé symboly extremistických organizací a hnutí. Nejsou zde uvedeny zdaleka všechny, protože symbolika se na extremistické scéně neustále vyvíjí a často dochází k různým kombinacím a variantám základních symbolů. Symbolika má pro extremisty specifický význam, protože pomáhá upevnit

jejich kolektivní identitu a vyjadřuje jejich mocenské ambice (Chmelík, 2000). Zde jsem čerpal především z powerpointové prezentace dostupné na Internetu, která se jmenuje **Symbolika extremistických hnutí**. Autory této prezentace jsou David Lebeda a Dana Gabařová.



Obrázek č. 1: Hákový kříž - neboli svastika. Asi nejnámější nacistický symbol, má mnoho různých grafických variant. Tento symbol se objevoval v řadě starých civilizací v levotočivé nebo pravotočivé verzi. Následně byl symbol zneužit nacisty v Německu



Obrázek č. 2: Sig rune. Runa vítězství, síly. Dvě tyto runy tvoří logo „SS“, nacistické organizace z období druhé světové války



Obrázek č. 3: Odal rune. Runa vlastnictví, v současnosti užívána jako symbol rasového dědictví



Obrázek č. 4: Tyr rune. Symbol boje



Obrázek č. 5: Leben rune. Runa života



Obrázek č. 6: Keltský kříž, sám o sobě není závadným symbolem. V současnosti je s oblibou používán neonacisty jako zástupný symbol, například místo svastiky



Obrázek č. 7: Symbol Ku-klux-klanu, rasistické organizace v USA



Obrázek č. 8: Znak neonacistické teroristické organizace COMBAT 18



Obrázek č. 9: Logo WHITE POWER - Bílá síla



Obrázek č. 10: BLOOD and HONOUR .Mezinárodní neonacistická organizace. Uprostřed se nachází symbol tzv. triskele, také se setkáváme s označením oregon, nebo „tři sedmičky“. Jedná se o starý keltský symbol. V nápisu nahrazuje spojku „a“. Za druhé světové války tento symbol používala 33. SS –Freiwilligen – Grenadier - Division Langemarc. Byla sestavena z vlámských dobrovolníků



Obrázek č. 11: Logo vlastenecké fronty



Obrázek č. 12: Logo dělnické strany. Dnes Dělnická strana sociální spravedlnosti. Legální politická strana v České republice



Obrázek č. 13: Symbol neonacistické organizace Národní odpor. Červeno – bílo - černá barva ozubeného kola odkazuje na barvy říšské válečné vlajky nacistického Německa



Obrázek č. 14: Symboly anarchistů a anarcho-syndikalistů. Červená barva na symbolech značí krev, černá barva anarchii. Symboly mohou mít různé varianty



Obrázek č. 15: Symboly používané antifašistickými aktivisty z řad mezinárodního hnutí ANTIFA



Obrázek č. 16: Znak Československé anarchistické federace



Obrázek č. 17: Logo S.H.A.R.P. skins. Skinheadi proti rasovým předsudkům. Levicově antirasisticky orientovaní skinheads



Obrázek č. 18: Animal Liberation Front – Fronta osvobození zvířat. Radikální levicově - ekologická organizace. Členové této organizace jsou podezřelí z násilných akcí zaměřených proti výzkumným vědeckým ústavům. Tato organizace odmítá provádění pokusů na zvířatech. Je zaměřená i proti různým kosmetickým firmám opět ze stejných důvodů, zkoušení kosmetických a hygienických výrobků na pokusných zvířatech



Obrázek č. 19: Logo R.A.F.-Rote Arme Fraktion – Frakce rudé armády - levicová teroristická organizace aktivní zejména v NSR (prezentace Lebeda, Gabal'ová – Symbolika extremistických hnutí).

1.8 Extremismus v ČR od roku 1989 po současnost

Před listopadovou revolucí v tehdejší Československé socialistické republice sporadicky existovala velmi omezená extremistická scéna. V 60. letech minulého století se v tehdejší ČSSR formovala nepočtená disidentská levice inspirovaná trockistickou a anarchistickou ideologií. V době 60. – 80. let minulého století se v ČSSR také vyskytovaly malé neonacistické skupinky například Totenkopf, Wehrwolf nebo Národní fronta.

V souvislosti s neonacismem před rokem 1989 nelze nezmínit také osobu **Ing. Romana „Elmara“ Skružného (1932 – 2004)**, který bývá často označován jako „ideolog“ českého neonacismu (Mareš, 2006). Tento přesvědčený neonacista započal svou nacionálně socialistickou „kariéru“ již v dětském věku, kdy se stal členem nacistické mládežnické organizace Kuratorium. Na jeho budoucí politické postoje pravděpodobně silně zapůsobil jeho otec, také vyznavač nacistické ideologie. „Elmar“ byl za svoje protikomunistické a protidemokratické názory, které se nebál veřejně prezentovat, odsouzen k nepodmíněným trestům odnětí svobody. Před „Sametovou revolucí“ celkem ke čtyřem rokům vězení, které absolvoval ve věznici v Plzni. Po roce 1989 byl za audionahrávku **Pravda o lži** odsouzen k trestu tří let odnětí svobody nepodmíněně. Trest již nenastoupil, neboť mezitím zemřel. Roman Skružný se stal po roce 1989 mezi neonacisty v ČR „ikonou“ tohoto hnutí. V porevoluční době aktivně působil na neonacistické scéně. Například na různých srazech pravicových extremistů učinil řadu veřejných politických prohlášení. Je znám také jako autor řady nacisticky laděných článků a dokonce i básní.

Ale zpět k situaci před rokem 1989. Celkově můžeme konstatovat, že systém jako takový rozvoji extremismu rozhodně nepřál. Vyznavači extremistických myšlenek a ideologií měli jen velmi omezené možnosti k provádění aktivní činnosti a sdružování. Bylo to dáno velkými množstvími pro extremisty nepříznivých faktorů. Například relativní nepropustností hranic, mnohem větší kontrolou mládeže ve školách, v rodině i při mimoškolních aktivitách a v neposlední řadě činností represivního aparátu v čele se Státní bezpečností a Veřejnou bezpečností. Po celou dobu vlády KSČ v naší zemi probíhala ve školství, v zájmových organizacích a ve sdělovacích prostředcích poměrně masivní pro socialisticko - komunistická, antinacistická a antifašistická propagandistická kampaň. Tehdejší nepočtenou

ultrapracovnou a ultralevicovou scénu tvořili někteří příznivci hnutí punk (část z nich byli kupodivu rasisti), několik buněk neonacistů, zřídka se začali objevovat první příslušníci hnutí Skinheads, již výše zmíněná nepočtená disidentská levice a mnohdy to byly i klasické kriminálně závadové osoby pohybující se na okraji společnosti. Společným znakem všech těchto osob byl více méně boj proti stávajícímu socialistickému zřízení v čele s KSČ. Náboženský extremismus prakticky neexistoval, určité problémy měl socialistický režim s komunitou Svědků Jehovových.

Po roce 1989 padla většina překážek, která bránila rozvoji extremismu v ČR. Rozvoj pravicového extremismu u nás odstartovalo hnutí Skinheads v čele s první WPM kapelou Orlik. První Skinheadi byli v té době především nacionalisticky orientovaní, odmítali neonacismus a byl kladen z jejich strany velký důraz na vlastenectví, národní hrdost a husitské tradice (Charvát, 2007). Objevovaly se u nich rasistické postoje. Naproti tomu antisemitismus se v jejich ideologii prakticky nevyskytoval. Další zásadní kapelou naší WPM scény se stala skupina Braník. V jejich textech se již začaly objevovat motivy neonacismu a antisemitismu. Po ukončení činnosti těchto kapel zaujaly jejich místo skupiny z nové vlny. Konkrétně se jednalo o kapely Buldok, Diktátor, Vlajka, Útok nebo slovenský Krátký proces. Tyto kapely již můžeme označit jako propagující myšlenky neonacismu a antisemitismu. V této době došlo k rozštěpení skinheadské scény v ČR na dvě základní části. Za prvé to byla původní nacionalisticky laděná část sdružená nově v organizaci Vlastenecká liga. Druhá v budoucnu početnější část Skinheads se přihlásila k neonacismu.. Někde mezi těmito dvěma směry se nacházela organizace Vlastenecká fronta, kterou můžeme zařadit mezi české neofašisty, i když udržovala kontakty i s neonacisty (Charvát, 2007). V roce 1993 byla u nás založena pobočka mezinárodní neonacistické organizace Hammerskins Nations, v českém prostředí přejmenovaná na Bohemia Hammerskins. Začaly se objevovat první neonacistické tiskoviny a byly pořádány první neonacistické koncerty s účastí zahraničních kapel.

V té době rovněž nemůžeme opomenout vznik legální ultrapravicové parlamentní strany Sdružení pro republiku - Republikánská strana Československa (SPR - RSC) -vedené Miroslavem Sládkem. Tato strana se od začátku profilovala jako nacionalistická. Byla zaměřená rovněž proti osobám jiné barvy pleti, Němcům a

přistěhovalcům. Ve stranických projevech a tiskovinách se objevoval otevřený rasismus, nicméně prakticky se nevyskytoval antisemitismus. Měla řadu příznivců mezi tehdejšími pravicovými Skinheads (Charvát, 2007).

Pro druhou polovinu 90. let minulého století byl typický rozvoj neonacistického extremismu, pořádání koncertů WPM music a organizování různých pochodů a násilných akcí zaměřených zejména proti nepřizpůsobivým občanům nebo levicově orientovaným hnutím a organizacím.

V této době na našem území rovněž vznikla pobočka původně britské neonacistické organizace BLOOD and HONOUR, která u nás v podstatě nahradila organizaci Bohemia Hammerskins. Mezi tím došlo k zániku Vlastenecké ligy. V roce 1999 proběhla na území tehdejšího Západočeského kraje velká policejní protixtremistická akce. Výsledkem byla paralizace plzeňské pobočky BaH. Pražská část se přetransformovala do uskupení Národní odpor (Charvát, 2007).

Na přelomu tisíciletí došlo na pravicové extremistické scéně k zásadním změnám. Vznikla a v průběhu několika let zanikla organizace Národní aliance. Jednalo se v podstatě o neonacistickou organizaci se silnými vazbami na hnutí Skinheads. Dále došlo k reorganizaci Vlastenecké fronty. Po zákazu Národní aliance se většina jejích příznivců přesunula do nástupnické organizace Národní odpor. Současně došlo ze SRN k importu trendu tzv. „autonomního nacionalismu“. Tento trend se do určité míry inspiroval podobnou autonomní ultralevicovou aktivitou. V roce 2006 došlo k založení neregistrované neonacistické organizace Národní korporativismus.

V současné době je v České republice řada oficiálních i neoficiálních sdružení, hnutí i stran, které jsme si výše představili. Jejich ideologický základ má široký záběr od nacionalismu, přes fašizující tendence, až k mezinárodnímu neonacismu. Trendem části ultrapravicové scény je zapojení se do současné politiky, tedy snaha o určitou legalizaci (informace Policie ČR) Jedna ze strategií je využívání různých citlivých společenských témat jako jsou přistěhovalectví, kriminalita, vyloučené lokality. Je zde jasná snaha získat pro část svých myšlenek podporu mezi nespokojenou částí většinové populace. To vše svědčí o tom, že ultrapravicová scéna je v současné době poměrně pružná a flexibilní. Je schopna přizpůsobovat se podmínkám a maximálně využívat prostor pro svojí činnost, který jí společnost

poskytne. Asi nejhmatatelnějším výsledkem snažení lidí z této scény je vznik Dělnické strany, která se po zákazu transformovala do Dělnické strany sociální spravedlnosti. Teoreticky má tato strana potenciál oslovit široké množství ultrapravicových extremistů, nicméně u posledních parlamentních voleb nezaznamenala žádný zásadní úspěch.

Situace na ultralevicové scéně v naší republice po roce 1989 je poněkud složitější. Zatímco pravicové strany a hnutí těžily z diskreditace levicových myšlenek předchozím režimem, levicové subjekty se musely spokojit s relativně malou členskou základnou, neboť v té době většina levicově smýšlející části obyvatelstva zůstala věrná KSČM (nástupnická organizace KSČ) nebo ČSSD. Zda zařadit KSČM mezi extremisty či nikoliv, je tématem na samostatnou bakalářskou práci.

Postupným vývojem levicové scény můžeme, tak jako u krajní pravice, rozdělit u nás zastoupenou levici, včetně krajní, na tři části. Za prvé se jedná o výše zmíněnou KSČM. I přes kontroverzní pověst je tato strana součástí našeho oficiálního politického systému. Dokázala se přizpůsobit novým podmínkám, navenek „obrousit“ ostré hrany svojí ideologie. K nelibosti současných pravicových demokratických stran má KSČM dlouhodobě svoji značnou členskou i voličskou základnu a skupinu sympatizantů.

Druhou skupinu tvoří skupina trockistů a levicově orientovaných intelektuálů, které neoslovuje politika KSČM. Jedná se v našich podmínkách o marginální ultralevicovou skupinu složenou především z inteligence. Tato skupina se nepokouší organizovat násilné akce, spíše se snaží ovlivňovat postoje a názory na levicové scéně. Je charakterizována třemi hlavními proudy. V minulosti to byla především skupina trockistů sdružená kolem časopisu Budoucnost - v současnosti neaktivní (Charvát, 2007). Dále je to Socialistická solidarita, která byla infiltrována anarchisty. Více se orientovala na ČSSD. Jako poslední uvádím Socialistickou organizaci pracujících, která vznikla odštěpením od Socialistické solidarity. Obě dvě tyto iniciativy se mimo jiné angažovaly v organizaci INPEG, která organizovala násilné protesty při zasedání Mezinárodního měnového fondu v roce 2000 v Praze.

Třetí skupina se skládá z anarchisticky orientovaných jedinců. Typické anarchistické skupiny vzniklé po roce 1989 v naší zemi jsou například ČAF, ANTIFA a další. Tyto skupiny mají praktický základ v ČAS - Československé

anarchistické sdružení, které vzniklo již v roce 1989. Následně se tato iniciativa rozštěpila. Anarchisti také v minulosti vydávali časopisy A-KONTRA a AUTONOMIE. Období výrazné aktivity anarchistů se střídala s obdobími stagnace. Zřejmě neznámější a nejvýraznější vystoupení této scény se odehrálo v roce 2000 v Praze při zasedání MMF. Zde se prokázalo i jasné napojení zdejší ultralevicové scény na podobná sdružení v zahraničí, kdy cizinci např. Italové, přijeli podpořit své anarchistické soukmenovce do České republiky. Výsledkem byly značené škody na majetku, zranění lidí z řad ultralevice i policie, řada zadržených osob. Veřejnost toto vystoupení levicových radikálů ostře odsoudila. Proto již v roce 2002 v Praze při zasedání NATO byla zvolena taktika poklidných demonstrací a shromáždění. V období před zasedáním MMF je třeba ještě zmínit pořádání tzv. STREET PARTY, které z dnešního pohledu můžeme hodnotit jako příprava levicových extremistů na MMF a testování akceschopnosti státního aparátu.

V současné době můžeme uvést, že ultralevicové aktivity jsou zaměřené zejména proti neofašistickým, neonacistickým a rasistickým iniciativám. Tato scéna je na veřejnosti aktivní zejména právě při aktivizaci ultrapravice.

Jak již bylo výše řečeno, náboženský extremismus se v naší zemi prozatím prakticky nevyskytuje. Jisté nebezpečí spíše pro jedince než pro společnost představuje problematika některých sekt a církví. Z minulosti je známa řada případů, kdy se někteří jednotlivci angažovali v takovýchto sdruženích, což mělo negativní dopad na kvalitu jejich života. Někdy se tyto lidé dostali do ekonomických potíží, rozpadla se jim rodina nebo spáchali sebevraždu. Za velké nebezpečí lze do budoucna považovat extrémní formy islámu, které se jistě dříve nebo později, vzhledem k migraci obyvatel, objeví i v naší republice.

Praktická část

2 EXTREMISTICKÁ SCÉNA V PLZEŇSKÉM KRAJI A JEJÍ PROJEVY

2.1 Vývoj extremismus po roce 1989 v Plzeňském kraji

Cílem této kapitoly je především zmapovat a popsat vývoj extremistické pravicové a levicové scény v Plzeňském kraji (dále jen PLK) od „Sametové revoluce“ po současnost. Dále bych rád seznámil čtenáře s aktuální situací na této scéně v minulém roce.

Při zpracování této části práce jsem především použil informace a údaje, které mi poskytli policisté ze Služby kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje - specialisté na úseku boje s extremismem. Tyto použité informace a materiály nemají charakter „citlivých informací“, jejichž zveřejnění by mohlo ohrozit nebo narušit vyšetřování některých konkrétních případů trestné činnosti s extremistickým podtextem. Rovněž zde nejsou uvedené žádné osobní údaje konkrétních osob.

Je potřeba zdůraznit, že situace na úseku extremismu v PLK v zásadě kopíruje vývoj a situaci v České republice. Co se týče ultrapravicového extremismu (dále jen PEX), jeho rozvoj v PLK je rovněž spjat s poměrně rychlým nástupem hnutí Skinheads. Ve svých počátcích Skinheadi neměli tak vyhraněné fašistické, nacistické nebo rasistické názory, což se projevovalo mimo jiné tím, že se tato subkultura běžně setkávala například na koncertech většinou punkových kapel s anarchistickou a punkovou komunitou. Následně došlo k značné radikalizaci tohoto hnutí. V PLK se také objevila pobočka neonacistické organizace BLOOD and HONOUR. Výsledkem bylo rozštěpení hnutí Skinheads, kdy menší část zůstala věrná tradičnímu pojetí tohoto hnutí. Větší část se obrátila směrem k neonacismu. V té době mělo toto hnutí v PLK řádově desítky přívrženců. Většina jich žila, pracovala nebo studovala v Plzni. Začaly se objevovat také první rasově motivované útoky. Druhá polovina devadesátých let minulého století je typická pořádáním koncertů WHITE POWER MUSIC (dále jen WPM) kapel domácí i zahraniční scény. Asi neznámější WPM plzeňská kapela je CONFLICT 88. V Plzeňském kraji také

často koncertuje karlovarská kapela HLAS KRVE. Četnost těchto koncertů byla ve své době v PLK dosti vysoká. Obě strany, jak PEX, tak policie, vylepšovaly svoje strategie v „boji“ s protivníkem. Například typické „hajlování“ na koncertech bylo ze strany policie na několika těchto akcích ukončeno poměrně rázným zákrokem a následným vyšetřováním. Ze strany PEX se proto projevila snaha organizovat koncerty mimo krajské město, kde měla policie nejvíce sil a prostředků. Zlepšila se také konspirace organizátorů koncertů z řad PEX. Místa koncertů byla do poslední chvíle utajována. Návštěvníci těchto akcí byli naváděni na aktuální místo až těsně před zahájením. Policie odpověděla lepším organizováním svých sil a prostředků a zřízením pořádkových jednotek. V té době se také vyprofilovalo tvrdé jádro z řad PEX, kdy někteří z nich jsou v tomto hnutí aktivní i v současné době. V roce 1999 proběhla v PLK velká protiextremistická akce, v důsledku které byla následně řada špiček z PEX trestně stíhána a následně odsouzena k nepodmíněným trestům. Podobná situace se opakovala v roce 2009, kdy proběhly akce POWER a LOTTA. Vždy po těchto velkých policejních akcích v PLK klesla činnost PEX. V minulosti rovněž PEX v PLK vyráběli různé propagační materiály jako trička, nášivky, samolepky apod., které byly vyváženy zejména do skandinávských zemí.

V roce 2009 dochází v PLK ke vzniku organizace AUTONOMNÍ NACIONALISTÉ PLZEŇSKO. Opět se v ní angažovaly již známé osobnosti PEX scény z Plzeňska a Rokycanska. Tato organizace měla pravděpodobně fungovat jako zastřešovací organizace PEX scény.

Pro rok 2010 je typická snaha PEX scény o jistou legalizaci svojí činnosti. V praxi se to projevilo například tím, že některé WPM kapely změnily svoje názvy, upravily texty tak, aby byly nezávadné. Typickým příkladem je plzeňská kapela ORTEL, která v současné době naprosto legálně koncertuje v PLK, přičemž na jejích koncertech se schází lidé z PEX scény, ale také množství lidí, kteří stojí mimo tuto scénu, ovšem nejsou spokojeni se stavem současné společnosti. Někdy se také v souvislosti s PEX hovoří o poněkud kontroverzním plzeňském obchodě s oblečením ORIGINAL STORE, který obchoduje s výše uvedenými extremisty oblíbenými oděvními značkami. V tomto obchodě byla také ze strany PČR v minulosti provedena razie, jejímž výsledkem bylo zabavení určitého množství oděvů s tím, že obsahují extremistickou symboliku. Toto se však neprokázalo.

Nicméně otevřeně se hovoří o přímém napojení tohoto obchodu na PEX, konkrétně na plzeňskou WPM kapelu CONFLICT 88. V souvislosti s PEX je třeba zmínit, že v Plzni se nacházejí dvě židovské synagogy, které se v budoucnosti mohou stát terčem útoků PEX.

Co se týče levicové extremistické scény (dále jen LEX), tato nikdy od roku 1989 do současnosti nebyla v PLK tak personálně silná jako PEX. Po „sametové revoluci“ se v PLK především nacházela komunita hnutí PUNK. Tato LEX scéna se projevovala především svými protifašistickými a protirasistickými postoji. Jako jakési kontaktní místo těchto lidí můžeme označit hudební klub POD LAMPOU, kde do současné doby koncertují různé punkové nebo jiné kapely pohybující se mimo „mainstreamový“ hudební proud. Aktivity LEX se omezují na občasně pořádání pochodů proti totalitním ideologiím, popřípadě nadnárodním organizacím. V minulosti například v Plzni proběhla akce LEX zaměřená proti provozovněm McDonalds. Další aktivitou LEX je občasně vylepování různých levicově a ekologicky zaměřených propagačních materiálů v ulicích města Plzně. V případě, že PEX svolají nějaký pochod nebo demonstraci, snaží se LEX pořádat ve stejné době co nejbližší místa takové akce svojí kontra akcí. Někdy se snaží také na takovéto akce PEX násilně zaútočit, což si většinou vyžádá zákrok Policie České republiky. V souvislosti s LEX scénou je třeba zmínit určitou aktivitu hnutí ANTIFA a ČSAF. V PLK se tito lidé často rekrutují z osob studujících na Západočeské univerzitě v Plzni. Většinou se jedná o studenty humanitních oborů. Je třeba se také zmínit o tom, že aktivisté z LEX se v roce 2011 aktivně podíleli na pseudoekologické aktivitě, která spočívala v blokadě kácení stromů napadených kůrovcem v lokalitě Modrava na Šumavě.

Co se týče náboženského extremismu, jeho výskyt v PLK je prakticky nulový. V souvislosti s potíráním zejména PEX je třeba zmínit skutečnost, že v České republice funguje tzv. „okresní právo“. To znamená, že státní zástupci a soudci se v rámci okresů i krajů liší v názorech na problematiku trestné činnosti s extremistickým podtextem. Lidově řečeno, to co v jednom kraji „projde“, je v jiném kraji trestně stíháno, a opačně.

2.2 Situace na úseku extremismu v Plzeňské kraji v roce 2013

2.2.1 Obecný popis situace

Ve srovnání s několika let trvajícím obdobím stagnace na poli pravicového extremismu byl rok 2013 charakteristický, stejně jako v dalších částech ČR, obnovenými snahami o aktivizaci hnutí PEX, včetně pořádání hromadných akcí typu demonstrací a protestů, které v závěru roku vyústily v založení organizace Západočeští vlci, která by zastřešovala výše zmíněné snahy. Tradičním místem koncentrace aktivit zájmových osob PEX/LEX v Plzeňském kraji zůstává město Plzeň, kde se rovněž nachází stabilní komunita extremistů, kteří zde trvale žijí, přijíždějí sem za prací, či studiem, případně k účasti na hromadných akcích, koncertech a oslavách. Činnost PEX je charakteristická spíše snahou o pořádání hromadných, ve smyslu zákona oznámených akcí, než pokusy o uskutečňování násilných organizovaných útoků na názorové protivníky, osoby jiné barvy pleti, přívržence myšlenek multikulturní společnosti apod.

V rámci hromadných akcí je patrná snaha o využívání sociálního napětí ve společnosti k získání sympatií obyvatel a etablování se do kulturních a politických kruhů, podobně jako v jiných částech republiky. Zejména po úspěšném zapojení neutrálních osob do násilných akcí v Českých Budějovicích se podobné snahy objevily i v Plzeňském kraji. Zde je rovněž patrné nebezpečí využití banálního incidentu, kterému bude dán patřičný prostor v médiích, pro organizaci masových protestů v jinak relativně klidné lokalitě.

V minulosti aktivitami zejména PEX hýřící region Rokycanska v období roku 2013 zaznamenal stagnaci s přesunem aktivit známých osob do oblasti diváckého násilí v souvislosti s úspěšným působením fotbalového klubu FC Viktoria Plzeň. Ojedinelé aktivity příznivců PEX byly zaznamenány v oblasti Plzeň - venkov, zejména měst Nýřany, Zbůch, kde činnost PEX zaznamenává poměrně kladné ohlasy majoritní společnosti vzhledem k sociálnímu složení obyvatelstva (zastoupení cikánů, nezaměstnanost apod.).

Dříve aktivní přívrženci PEX ustupují spíše do pozadí (obvyklý sociální vývoj, zakládání rodin, tlak okolí, zaměstnání apod.), je patrná snaha o zaujetí uprázdněných pozic ve struktuře neformálních organizací mladšími osobami.

Koncerty plzeňské skupiny Ortel se v průběhu roku 2013 odklonily od snahy prezentovat se jako "kvazi white power skupina", protože se tyto aktivity neselektovaly s kladnou odezvou tzv. tvrdého jádra PEX, stále patrnější je komerční charakter vystoupení kapely. Účast "nové" generace PEX je v řádu malých skupinek na vystoupeních skupiny patrná (bez otevřených projevů antisemitismu, rasismu apod.).

Aktivity LEX se v uplynulém roce odvíjely pouze jako reakce na hromadné akce PEX, bez snah o násilnou konfrontaci.

Není patrné snižování počtu osob PEX/LEX v regionu i přes skutečnost, že v průběhu roku upadá ochota účastnit se hromadných akcí.

V druhé polovině roku 2013 oficiálně vznikla organizace Západočeští vlci. Projevuje se zejména snahou o organizování hromadných akcí - demonstrací a pochodů. Jedná se o osoby, které se dříve setkávaly na koncertech skupiny Ortel, skutečná činnost organizace je patrná pouze aktivitami na internetových sociálních sítích.

Na území města Plzně rovněž operuje motorkářský klub MC Choppers Plzeň, z nichž se několik jednotlivců otevřeně prezentuje jako příznivci PEX. Rovněž aktivita této organizace se omezuje na tzv. spanilé jízdy, setkávání v restauračních zařízeních, případně na drobné incidenty jednotlivců. Obdobnou činnost vyvíjí i Cobra MC Czech v Plané u Mariánských Lázní.

V rámci LEX scény na území Plzeňského kraje trvale operují řádově jednotlivci s vazbou na organizaci ANTIFA, které v uplynulém období pouze reagovali na aktivity PEX v rámci hromadných akcí.

Celkový počet příznivců PEX na teritoriu Plzeňského kraje lze odhadovat na cca 150 osob, LEX cca 100, kdy v případě zejm. PEX dochází k prolínání s tzv. fotbalovými chuligány (vzhledem k snadné možnosti setkávání osob v souvislosti se sportovními utkáními).

Sociální struktura přívrženců extremistických skupin je tvořena z větší části osobami se základním, resp. středoškolským vzděláním. Nicméně část přívrženců PEX studuje nebo již vystudovala vysoké školy. V případě části LEX není neobvyklé vysokoškolské vzdělání humanitního směru (i vzhledem k přítomnosti osob studujících příslušné studijní obory na Západočeské univerzitě v Plzni).

Věkově starší a radikálnější osoby z oblasti PEX se v současné době od radikální nastupující generace distancují - v důsledku hrozby podmíněně odložených trestů odnětí svobody apod.

Tvrdé jádro LEX vzhledem k absenci veřejných aktivit lze pouze odhadovat na řádově jednotlivce.

Největší koncentrace těchto skupin je na území města Plzně, jako centra regionu s největší hustotou osídlení.

Místem s nejvyšším počtem zjištěné trestné činnosti související s extremismem je krajské město Plzeň - bez výrazně odlišitelných lokalit s výskytem rasově motivovaných útoků či internetnických střetů.

V roce 2013 nedošlo na teritoriu Plzeňského kraje k případu významnému z hlediska policie brutalitou, počtem účastníků, nebo organizovaností.

V období roku 2013 byly potvrzeny vazby radikálních příznivců fotbalového klubu FC Viktoria Plzeň (jejichž část tvoří aktivní příznivci PEX) na protějšky klubu SFC Jahn Regensburg (SRN) se vzájemnou podporou formou návštěv na utkáních obou klubů v ČR/SRN i zahraničí. Při těchto aktivitách bylo v Mariboru (Republika Slovinsko) zjištěno společné narušování veřejného pořádku v centru města - bez dalších extremistických projevů. V souvislosti s družbou fanoušků obou klubů byla již v minulosti zaznamenána distribuce propagačních materiálů (samolepky) německé politické strany NPD mezi českými fanoušky klubu FC Viktoria Plzeň. V průmyslových zónách na území města Plzně je zaměstnán značný počet cizích státních příslušníků (Slovensko, Polsko), kdy účast jednotlivců z řad těchto osob byla opakovaně zaznamenána na hromadných akcích typu demonstrací v Plzni, bez dalších prokazatelných kontaktů na extremistickou scénu v zahraničí.

Na teritoriu Plzeňského kraje nebyly zaznamenány signály o působení sekt a pseudonáboženských hnutí.

V období roku 2013 nebyly zaznamenány případy s projevy antisemitismu a popírání holocaustu.

V oblasti islámského extremismu nebyly na území Plzeňského kraje zaznamenány žádné relevantní poznatky, včetně existence či neexistence projevů islámofobie.

Vzhledem k převládající pasivitě radikálního jádra extremistických skupin nejsou v současnosti patrna žádná výrazně dominující extremistická rizika na teritoriu Plzeňského kraje.

Na území Plzeňského kraje nebyly v hodnoceném období zaznamenány nové typy extremistických aktivit.

2.2.2 Hodnocení aktivit souvisejících s extremismem

V roce 2013 se na teritoriu Plzeňského kraje uskutečnilo celkem 5 hromadných shromáždění (2 akce pořádané příznivci PEX, 3 akce LEX, z toho 1 hudební happening s pochodem centrem města Plzně, 2 shromáždění s pochodem centrem města Plzně, 1 akce uspořádaná jako protest proti demonstraci PEX, 1 akce s mezinárodní účastí jako řetězec demonstrací s alegorickým průvodem historických nákladních vozidel na území celého Plzeňského kraje.

- 11.5.2013 - shromáždění s pochodem centrem města Plzně nazvané "Průvod za svobodu projevu a právo na smích", přítomno 100 účastníků, bez protiprávního jednání, průběh akce formou recesistického hudebního happeningu.
- 24.8.2013 - shromáždění s pochodem centrem města Plzně pod názvem "Vyjádření názoru nesouhlasu", účast 200 osob, v průběhu shromáždění zjištěno protiprávní jednání jedné osoby, dále zjištěno přestupkové jednání celkem 5 osob (maskování tváře způsobem znemožňujícím identifikaci), svolavatel shromáždění po skončení akce zadržen policií
- 24.8.2013 - shromáždění pod názvem "Občanský protest proti vyvolávání nesnášenlivosti v našem městě Plzni" jako reakci na shromáždění PEX, přítomno 300 osob, 20 účastníků se pokusilo blokovat trasu pochodu popsaného pochodu - přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47/1a) zák. č. 200/1990 Sb. o přestupcích.
- 5.10.2013 - shromáždění pod názvem "Mezinárodní politická manifestace s uměleckým charakterem za účelem připomenutí Mnichovské dohody před 75 lety", tvořené kolonou nákladních vozidel, sestávající z 6 historických nákladních vozů na trase Mnichov (SRN) - Aš - Krásná - Hazlov - Fr. Lázně -

Cheb - V. Hled'sebe - M. Lázně - Planá - Tachov - Plzeň - Beroun - Praha, za účasti 50 osob, bez protiprávního jednání.

- 28.10.2013 - shromáždění pod názvem "Protest proti porušování práv slušných občanů České republiky a proti upřednostňování jedné skupiny osob", účast 50 osob s následným pochodem centrem města Plzně, bez protiprávního jednání, nebo narušení veřejného pořádku.

Na teritoriu Plzeňského kraje se v roce 2013 uskutečnily následující koncerty (soukromé oslavy) či setkání představitelů pravicově extremistických subjektů:

- dne 9.3.2013, se v klubu na Americké třídě v Plzni, uskutečnilo vystoupení hudebních skupin GABRETA a SONS OF BOHEMIA, za účasti 100 osob z PEX scény, bez narušení veřejného pořádku, nebo jiného protiprávního jednání.
- dne 16.03.2013 došlo pod záminkou oslavy narozenin v obci Nýřany, okres Plzeň - sever k vystoupení slovenské WPM hudební skupiny CIRHÓZA 88 za účasti cca 50 osob, bez narušení veřejného pořádku, nebo protiprávního jednání.
- dne 27.4.2013 se v klubu v Doudlevecké ulici v Plzni uskutečnila oslava narozenin osoby z prostředí PEX, s vystoupením hudební skupiny SONS OF BOHEMIA, účast 40 osob, bez narušení veřejného pořádku, nebo protiprávního jednání.
- dne 13.7.2013 se v obci Horní Lukavice, okr. Plzeň - jih, uskutečnil koncert skupiny SONS OF BOHEMIA, za účasti 150 osob, bez narušení veřejného pořádku, nebo protiprávního jednání.
- dne 26.10.2013 se v obci Staňkov, okres Domažlice konala akce s názvem Rock pro Sokol II., pořadatel z prostředí PEX, s vystoupením hudebních skupin VIOLENCE STATION, GABRETA, RANDALL GRUPPE, SUMMER HEROES a ALL BANDITS, počet účastníků cca 40 osob, bez narušení veřejného pořádku nebo jiného protiprávního jednání.

2.2.3 Počet obviněných osob pro trestný čin

a) byly obviněny: 2 osoby pro tr. čin dle § 352 odst. 2 a 3, 2 osoby pro tr. čin dle § 355, 3 osoby pro tr. čin dle § 146 odst. 2 písm. e), 3 osoby pro tr. čin dle § 404 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,

b) 2 osoby uvedené v písmenu a) v souběhu s jinými trestnými činy,

c) žádné osoby pro trestný čin . čin související s extremismem podle jiných ustanovení trestního zákoníku.

Konkrétní informace k výše uvedeným případům nelze v současné době zveřejnit. Mohu pouze uvést, že ve výše uvedených případech se většinou jedná o podezření z ublížení na zdraví s rasovým podtextem, nebo podezření z přečinu projev sympatií k hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka. Většinou jsou tyto skutky spáchány v souběhu s jinou trestnou činností.

2.2.4 Preventivní aktivity policie na úseku extremismu

V průběhu roku 2013 pokračovala úzká spolupráce s Odborem bezpečnosti Magistrátu města Plzně i dalšími orgány státní správy a samosprávy na území jednotlivých okresů a měst v Plzeňském kraji převážně v souvislosti se zajišťováním hromadných akcí. Prostřednictvím pracovníků PIO Policie České republiky Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje jsou distribuovány informace týkající se obecně problematiky extremistu na základních školách.

2.2.5 Ostatní informace

Zájemové osoby PEX/LEX se orientují spíše na veřejnou a masovou aktivitu, v uplynulém období nebyly zaznamenány pokusy o fyzickou konfrontaci obou ideologických směrů. Každé další trestní stíhání zvyšuje obecnou povědomost příslušníků zejm. PEX scény o trestnosti závadových symbolů, kdy následně se tyto osoby snaží vyvarovat veřejné prezentace symboliky, včetně tetování.

Obecné znalosti vysokých trestů uložených za rasově motivované útoky typu "Vítkov" odpovídá rovněž snaha předcházet kontaktu s PČR a utajit jakékoliv neveřejné aktivity. Je patrná neochota jednotlivců stávat se vůdčími osobnostmi hnutí, případně se fyzicky účastnit veřejných shromáždění a být monitorováni Policií

ČR. Podobně v případě organizace koncertů a oslav narozenin je patrný trend jednotlivců účastnit se těchto akcí mimo region Plzeňského kraje, resp. České republiky ve státech, ve kterých je příslušná ideologie méně potírána.

2.3 Výsledování příčin příklonu mládeže k extremismu výzkum

Součástí této práce je výzkum na výše uvedené téma.

Předpoklady výzkumu:

Vzhledem k dlouhodobému vývoji extremistické scény v prostředí PLK lze předpokládat, že mezi středoškoláky jsou lidé s extremistickými názory, kteří jsou buď pasivní sympatizanti extremistických hnutí, nebo aktivní členové, kteří se podílejí na některé z aktivit těchto hnutí. Vzhledem k charakteru extremistické scény v PLK by měli mezi středoškoláky převažovat spíše příslušníci PEX.

Cíle výzkumu:

Vysledovat příčiny příklonu mládeže k extremismu.

Metody výzkumu:

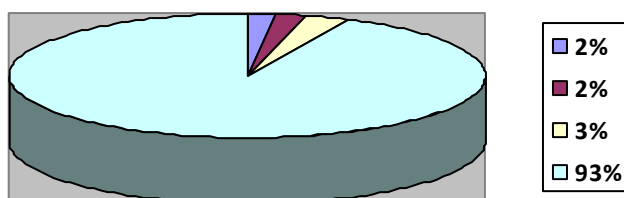
Tento výzkum byl prováděn kvantitativní metodou, kdy jsem několika desítkám středoškoláků předal k vyplnění Dotazník uvedený v příloze této práce. Celkový výsledek výzkumu může být bohužel zkreslen malým vzorkem respondentů. Není technicky možné, aby Dotazník vyplnili všichni středoškoláci v PLK. Další faktor, který může znehodnotit výzkum, je teoretická neochota mládeže vyplnit zadaný dotazník poctivě. Vzhledem k výše uvedeným faktorům je nutné výsledky výzkumu brát velmi rezervovaně a příliš nespoléhat na jejich objektivitu.

2.3.1 Výsledky výzkumu a jeho shrnutí

Dotazník uvedený v příloze byl rozdán k vyplnění celkem 112 studentům středních škol, kteří studují v PLK. Celkem 7 studentů odmítlo tento Dotazník vyplnit. Celkem tedy Dotazník vyplnilo 105 respondentů. Ze 105 vyplněných Dotazníků bylo celkem 5 vyplněno neúplně. Celkem jsem tedy při vyhodnocování výzkumu vycházel ze 100 kompletních dotazníků.

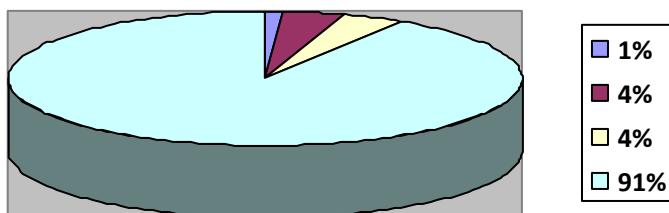
V otázce č.1 zakroužkovalo odpověď a) 2 % respondentů (2 dotázaní), odpověď b) 2 % respondentů (2), c) 3 % respondentů (3), d) 93 % respondentů (93). Naplnil se tedy předpoklad, že se mezi středoškolskou mládeží nacházejí sympatizanti PEX scény, byť se mezi mládeží jedná o minoritu. Pro některé mladé lidi mohou být PEX zajímaví svojí image. U tohoto dotazu jsem se zaměřil na možné sympatie středoškoláků s pravicovým extremismem.

Graf č. 1: Otázka č. 1 – Pravicoví extrémisté (nacionalisté, skinheadi, apod.) jsou pro mě zajímaví tím, že



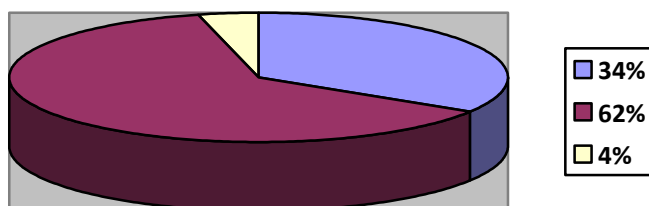
V otázce č. 2 zakroužkovalo odpověď a) 1% respondentů (1), odpověď b) 4 % respondentů (4), odpověď c) 4 % respondentů (4), odpověď d) 91 % respondentů (91). Velmi podobná situace jako u PEX je mezi mládeží i u LEX. V této otázce jsem se zaměřil na postoj středoškoláků k levicovému extremismu.

Graf č. 2: Otázka č. 2 – Levicoví extrémisté jsou pro mě zajímaví tím, že



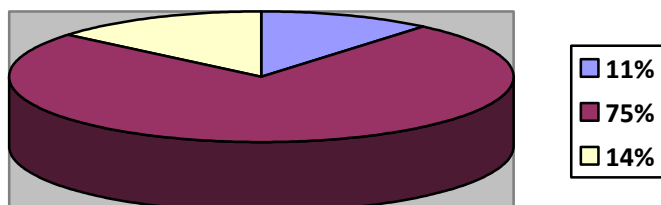
V otázce č. 3 zakroužkovalo odpověď a) 34 % respondentů (34), odpověď b) 62 % respondentů (62), odpověď c) 4 % respondentů (4). Z toho vyplývá, že mladí lidé si uvědomují, že současná společnost má určité problémy, většina se domnívá, že je dokáže řešit. Malá skupinka mládeže požaduje změnu společensko – politického systému. V této otázce jsem se zaměřil na spokojenost středoškoláků se současným společensko – politickým zřízením.

Graf č. 3: Otázka č. 3 – Jsi spokojený/á se současným kapitalisticko – demokratickým politickým zřízením v ČR, které je založeno na myšlenkách demokracie, humanity. Liberalismu a nedotknutelnosti soukromého majetku?



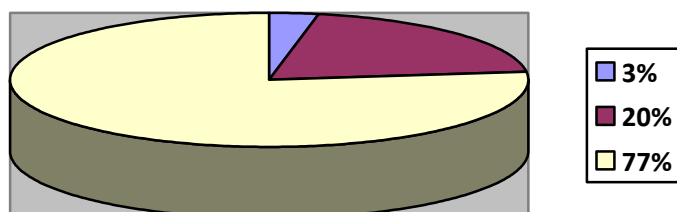
V otázce č. 4 zakroužkovalo odpověď a) 11 % respondentů (11), odpověď b) 75 % respondentů (75), odpověď c) 14 % respondentů (14). Výsledky ukazují, že většině mládeže nevádí přítomnost cizinců na našem území. Převažuje však názor, že stát by měl množství cizinců na našem území nějakým způsobem regulovat. Více jak desetina studentů nesouhlasí s tím, aby na našem území žilo a pracovalo větší množství cizinců. Obávají se zhoršení ekonomické a bezpečnostní situace v naší zemi. Tato otázka měla přinést odpověď týkající se problematiky přistěhovalců z pohledu středoškoláků.

Graf č. 4: Otázka č.4 – Na území ČR v současné době žije a pracuje stále větší množství cizinců, jaký máš na to názor?



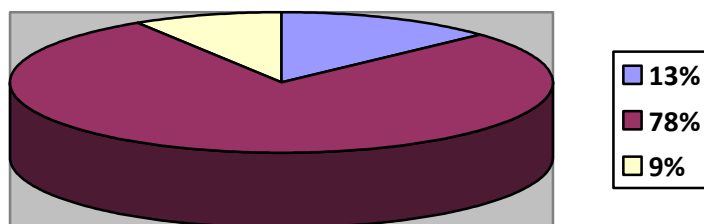
V otázce č. 5 zakroužkovalo odpověď a) 3 % respondentů (3), odpověď b) 20 % respondentů (20), odpověď c) 77 % respondentů (77). Z toho vyplývá, že většině mládeže se nelíbí, že v naší zemi mohou za určitých podmínek legálně pořádat různé demonstrace a veřejná shromáždění příznivci PEX nebo LEX scény. Zde jsem se zaměřil na postoj středoškolských žáků k různým aktivitám extremistických skupin a hnutí.

Graf č. 5: Otázka č.5 – To, že v naší zemi pravidelně dochází k různým pochodům, demonstracím nebo jiným veřejným vystoupením pravicových a levicových extremistů je



V otázce č. 6 zakroužkovalo odpověď a) 13 % respondentů (13), odpověď b) 78 % respondentů (78), odpověď c) 9 % respondentů (9). Výsledky ukazují, že mladí lidé jsou poměrně citliví na právo svobody projevu. Většina se jich domnívá, že by mohla být v naší zemi větší. U tohoto dotazu jsme se zaměřil na svobodu projevu, konkrétně na to, zda středoškoláci vnímají svobodu projevu v naší zemi jako dostatečnou.

Graf č. 6: Otázka č. 6 – V naší zemi je svoboda projevu a právo na vlastní názor



Po vyhodnocení výsledků Dotazníků můžeme učinit tyto závěry:

Drtivá většina středoškolské mládeže v PLK se neztotožňuje s extremistickými názory z pravé ani levé části politického spektra. Výskyt náboženského extremismu je v prostředí PLK nulový, proto nebyly otázky v Dotazníku zaměřeny na tento druh extremismu. Marginální skupinu studentů s extremistickými názory můžeme rozdělit zhruba na polovic mezi PEX a LEX. Mezi studenty panuje jistá obava z většího přílivu přistěhovalců v naší zemi, což může do budoucna představovat určité riziko. **Pokud se někteří studenti přiklánějí k extremistickým názorům, je to pravděpodobně zejména z důvodu vnímání určité neschopnosti současné společnosti řešit některé palčivé sociální problémy dneška.** Mládež je také velmi citlivá na možnosti projevit svobodně svoje názory a postoje. Určitá část mládeže vnímá současný stav v této oblasti z jejich pohledu jako nedostatečný.

Jak jsem již uvedl výše, nelze na výsledky tohoto výzkumu nahlížet jako na objektivní a obecně platné. Jedná se pouze o názory velmi malého vzorku současné středoškolské populace v Plzeňském kraji.

2.4 Edukační materiál využitelný v rámci primární prevence na střední škole

Problém extremismu mezi středoškolskou mládeží je dle mého názoru dobře znám. V minulosti si Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen

MŠMT) tento problém uvědomilo a učinilo řadu kroků v rámci výuky a výchovy na základních i středních školách, které mají šíření a propagaci extremistických myšlenek a názorů mezi mládeží zabránit. Tímto tématem se mimo jiné zabývá Metodický pokyn MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže z roku 2000. Na toto téma bylo také zpracováno několik publikací a příruček. Došlo rovněž k proškolení pedagogů v této oblasti.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je tedy z mojí strany vytvoření jakéhokoliv edukačního materiálu na toto téma poněkud problematické. Je to z toho důvodu, že příslušné instituce minimálně v průběhu minulého desetiletí toto téma dostatečně rozpracovaly. I v současné době je extremismu věnována velká pozornost ze strany MŠMT a dalších institucí. Na školní protixtremistické koncepci se navíc podílely celé týmy odborníků, kterým já jako jedinec kvalitativně ani kvantitativně nemohu konkurovat. Nicméně pokusil jsem se zpracovat tento materiál určený především pro pedagogy základních a středních škol a odborných učilišť. Jedná se o krátký manuál, který by jim mohl pomoci při výskytu extremistických myšlenek a jednání mezi jejich žáky. Při tvorbě tohoto materiálu jsem čerpal především z materiálů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, konkrétně materiál Co dělat – intervence pedagoga, Příloha č.9. Současně se tento materiál zjednodušeně zabývá tím, jak by měl konkrétní pedagog na tyto extremistické projevy reagovat.

2.4.1 Základní informace pro pedagogy k problematice extremismu na základních a středních školách a odborných učilištích.

Tento materiál je určen veškerému pedagogickému personálu, který působí na výše uvedených školách. Jeho cílem je seznámit pedagogy s extremistickými názory, postoji a aktivitami které se mohou mezi žáky/studenty vyskytnout. Dalším tématem tohoto materiálu jsou doporučení, jak s tímto sociálně patologickým jevem v rámci školy účinně bojovat a předcházet mu.

Extremismus v praktickém pojetí primární prevence by se měl především zajímat o způsob, jakým mladí lidé vnímají hodnoty současné společnosti a zda jsou schopni se s nimi ztotožnit. Jestli jsou pro ně srozumitelné v rámci jejich života a

jestli jsou schopni je pochopit a aplikovat v praktickém životě. Které potřeby a myšlenky vedou člověka k tomu, že se začne přiklánět k radikálním nebo extrémním názorům, zjednodušovat některé společenské problémy a propagovat jednoduchá řešení těchto problémů. Dalším bodem primární prvece byl mělo být zmapování různých extremistických skupin a tendencí v ČR, konkrétně důvody a příčiny jejich vzniku, jejich historii a představení jejich ideologií. Samozřejmostí je i jasná definice pojmu extremismus a současně představení rizik spojených s extremismem, například nadřazenost jedné rasy, elitářství, xenofobie, možnost manipulace a podobně. Přiblížit tato historicky se opakující témata v kontextu dnešní doby a upozornit na jejich aktuálnost a reálnost v každodenní životě.

Dále je třeba zdůraznit existenci tenké a mnohdy ne příliš jasné hranice, kdy se již jedná o nebezpečnou formu extremismu. Současně také upozornit na to, že od extremismu není nikdo z nás zcela oddělen, ale že tento je za určitých podmínek pouze přirozenou lidskou reakcí na skutečnosti, se kterými jsme se nedokázali zatím jako lidstvo vyrovnat.

Z tohoto důvodu je důležité vštěpovat mladým lidem základní hodnoty jakožto pilíře svobodné a demokratické společnosti. Současně je také vhodné žáky fundovaně seznamovat s historickými fakty, které se týkají temných dějin moderní společnosti a rovněž je informovat o současné extremistické scéně v naší zemi i mimo ni.

Definice extremistického chování.

Za extremistické chování lze považovat takové, které je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, která směřují proti základům demokratického ústavního státu. U studentů a žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje, které mají často pouze slabý ideologický základ. Dále si definujeme některé rizikové vzorce extremistického chování. Typickými extremistickými ideologiemi jsou nacismus, fašismus, rasismus, xenofobie a antisemitismus. Rovněž lze mezi tyto extremistické ideologie za určitých podmínek zařadit také extrémní formy komunismu nebo anarchismus.

Extremismus – jeho základní dělení.

- pravicový – vychází ze základní myšlenky, že lidé si nejsou rovni, z toho poté pramení potlačování a znevýhodňování některých z nich.
- levicový – prosazuje rovnost lidí avšak na úkor individuální svobody.
- náboženský – nárokuje suverenitu náboženského vyznání na úkor porušení lidských práv a individuální svobody.
- etnicko – regionální – uplatňuje nárok na suverenitu a separaci vlastního etnika anebo regionu, často vede k excesům potlačování svobody jiných.
- enviromentalní – zájmy subjektivně pojaté přírody a jejich částí jsou nadřazeny demokratickým principům a prosazovány na úkor lidské svobody, v extrémní podobě se můžeme setkat s pojmem „ekoterorismus“.

Rizikové typy chování žáků/studentů.

1. Verbální a fyzické napadání spolužáků, zaměstnanců či návštěvníků školy kvůli jejich politickému či náboženskému přesvědčení anebo rasovému, národnostnímu, etnickému či třídnímu původu.
2. Revizionistické zpochybňování oficiálních výkladů historie či pojetí soudobé demokracie ve prospěch extremistického výkladu.
3. Agitace ve prospěch extremistických hnutí na půdě školy a snaha o získání nových stoupenců mezi vrstevníky, možnost vzniku celých extremistických skupin přímo ve škole.
4. Využívání školního vzdělání a výcviku k nabytí znalosti, dovedností a schopností pro bezprostřední využití v extremistické scéně.
5. Využití školních prostor, zařízení a přístrojů ve prospěch extremismu, například využití školních počítačů a serverů k vytváření a umístění extremistických internetových stránek .
6. Zanedbávání školních povinností kvůli volnočasovým extremistickým aktivitám mimo školu.

Předpoklady – východiska.

Výskyt politického extremismu je pravděpodobný zejména u starších žáků školního věku zhruba od 12 let a především pak studentů a učňů na středním stupni. Dle vyjádření expertů je zhruba každý desátý extremističtí žák. Na pronikání

dívek do extremistické scény mají výrazný vliv rodinné vazby a partnerské vztahy. Rasistické a xenofobní postoje mohou být vyjadřovány i osobami, které nepatří do extremistické scény, přičemž např. rasistické nadávky mohou rovnoměrně užívat dívky i chlapci. Výskyt rasismu a extremismu ve škole je podmíněn i tradicemi, specifiky a problémy určitého regionu a podmínkami na konkrétní škole.

Příklon k extremismu ovlivňují osobnostní dispozice, které jsou dotvářeny rodinným, školským a volnočasovým prostředím. Silný je především vliv blízkých vrstevníků a rodiny. Důležité jsou i konkrétní osobní zážitky.

Možnosti prevence.

Prevence formou informování o demokratických hodnotách a principech. Konkrétní prevence formou výuky o extremismu a o negativěch spojených s minulostí a současností extremismu, rasismu, xenofobie a antisemitismu a možnostech sankcí za projevy extremismu a souvisejících jevů.

Další forma prevence může být uspořádání besedy nebo debaty s osobami, které se s projevy extremismu setkaly osobně, například přeživší oběti holocaustu, oběti násilných extremistických útoků, apod. Možnost využití životních příběhů, uměleckých děl, literatury, filmů s následnou besedou.

Postupy vhodné pro řešení výskytu extremismu mezi žáky/studenty.

Pokusit se zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických nebo xenofobií nebo jiných protispolečenských postojů u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu. Zjistit rozsah rozšíření těchto postojů v rámci školy nebo třídy. Důležitá je také možná nabídka alternativních volnočasových aktivit. Zaměřit výuku na tyto problémy. Okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky/studenty vyvolanými uvedeným postoji a názory. Informovat rodiče v případě zjištění uvedených hlouběji implantovaných postojů a navázat s nimi spolupráci. V případě závažných projevů, především násilných, informovat bezpečnostní složky (Policii České republiky).

Nevhodné strategie a postupy.

Moralizování a skandalizace bez obeznámenosti s problematikou mládeže a extremismu. Okamžité vyhrožování tresty a zákonnými postihy v případě kontroverzních názorů v běžných diskusích. Nezkoumání motivace lidí k určitému jednání, které se na první pohled může jevit extremistické, ale nemusí být. Přejímání extremistických názorů do výuky a argumentace s cílem zalíbit se extremisticky orientované mládeži.

Když nastane čas již někoho o problému vyrozumět - kdy, koho a v jakém případě.

Rodiče vyrozumět v případě opakovaných verbálních či vizuálních projevů s možným extremistickým podtextem či v případě odůvodněného podezření na účast studenta/žáka v konsistentní extremistické partě a v případě užití násilí s extremistickým, rasistickým, xenofobiím anebo antisemitským podtextem. Policii vyrozumět v případě podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost a na takto motivované vážnější formy násilí.

Možnosti a omezení pedagoga.

Pedagog má většinou výhodu v nepoměrně lepší informovanosti a zkušenosti v problematice extremismu a disponuje lepšími argumentačními schopnostmi. Jako v každé lidské činnosti jsou významné faktory také autorita, osobnost a charisma pedagoga. Zvláště obtížné je prosazování pedagogických protixtremistických postupů tehdy, pokud tyto názory sdílí a podporuje rodina, partneři nebo někteří vrstevníci a idoly mladých lidí.

ZÁVĚR

Tato práce má splnit několik úkolů. Jednak seznámit čtenáře s tématem politického extremismu. Vysledovat jeho popis v odborné literatuře. Dalším úkolem bylo popsat situaci v oblasti extremismu v Plzeňském kraji. V souvislosti s tímto tématem provést výzkum zaměřený na výskyt extremismu mezi středoškolskou mládeží v tomto kraji. Posledním úkolem bylo vypracovat edukační materiál využitelný v rámci primární prevence na středních školách.

Co se týče prvních dvou úkolů, myslím, že byly splněny beze zbytku. Je to dáno mimo jiné tím, že obecně k problematice extremismu a jeho projevům k Plzeňském kraji existuje velké množství zajímavých materiálů. První polovina práce uvede čtenáře do problematiky pravicového a levicového extremismu, seznámí ho se základními pojmy. Část věnující se aktuální situaci na úseku extremismu v Plzeňském kraji je dle mého názoru zajímavá tím, že jsou v ní obsažené v současné době velmi aktuální informace.

Výzkum jako takový nepovažuji za příliš vydařený z důvodů, které jsem již výše uvedl. Co se týče vytvořeného edukačního materiálu, jeho kvalitu nechám k posouzení jiným. Celkově si myslím, že tato práce zpracovává velmi aktuální a současné téma, neboť s projevy extremismu se v naší společnosti setkáváme velmi často. Vzhledem k vývoji naší společnosti lze předpokládat, že tento problém bude aktuální i v blízké budoucnosti.

Seznam použitých zdrojů

- BASTL, M. SMOLÍK, J. VEJVODOVÁ, P. MAREŠ, M. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha: Grada 2011. 285 s. ISBN 978-80-247-3797-3
- ČERNÝ, P. *Právní ochrana před extremismem*. Praha: C. H. Beck, 2008
- DANICS, Š. *Extremismus*. Praha: Triton, 2003.
- CHARVÁT J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál 2007. 183 s. ISBN 978-80-7367-098-6
- CHMELÍK, J. *Symbolika extremistických hnutí*. Praha: Armex, 2000. 108 s. ISBN 80-86244-14-8
- KALAMÁR, Š. a kol. *Terminologie a symbolika užívaná současnou extremistickou scénou*. Ostrava: Key Publishing, 2011.
- KALAMÁR, Š. *Extremismus I*. Praha: PA ČR, 2011.
- KOLKETIV AUTORŮ *Dovedu to pochopit? Hrozby neonacismu. Varianty, Člověk v tísní, o.p.s., 2008*
- LANG, W. ELIOT, P. MAGUIRE, K. *Elitní jednotky*. Praha: Nakladatelství a vydavatelství CESTY, 1997. 224 s. ISBN 80-7181-135-1
- MINISTRESTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY *Co dělat – intervence pedagoga, Příloha č. 9, Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus*.
- MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2006
- PROCHÁZKA, M. *Sociální pedagogika*. Praha: Grada, 2012. 208 s. ISBN 978-80-247-3470-5

Internetové odkazy

www.antifa.cz

Symbolika extremistických hnutí – autoři David Lebeda, Dana Gabařová

www.skruzny.wordpress.com

Jiné zdroje

Policie České republiky

Příloha č. 1: Dotazník

Dotazník.

Tento dotazník je anonymní. Do dotazníku neuvádějte svoje jméno, příjmení, nebo jiná osobní identifikační data !!!

Vyplnění tohoto dotazníku je zcela dobrovolné. Pokud se rozhodnete ho vyplnit, učiňte tak prosím čitelně a dle svého nejlepšího svědomí. Dotazník bude použit pouze pro výzkumné úkoly v rámci mé Bakalářské práce na téma **Politický extremismus, jeho výskyt v Plzeňském kraji a možnosti prevence**. Po vyhodnocení dotazníku bude tento zničen.

Děkuji Ondřej

Duchek

Pokyny k vyplnění.

Vyberte jednu z předtištěných odpovědí, se kterou nejvíce souhlasíte. Písmeno u ní uvedené zakroužkujte.

- 1.** Pravicoví extremisté (nacionalisté, skinheadi, apod.) jsou pro mě zajímaví tím, že
 - a) zastávají stejné názory jako já, i když jsou odlišné od názorů většiny společnosti
 - b) zastávají podobné názory jako já, s některými však nesouhlasím
 - c) se mi líbí pouze jejich oblečení, image, jejich politické názory mě nezajímají
 - d) s těmito lidmi nechci mít nic společného, nesouhlasím s nimi

- 2.** Levicoví extremisté (anarchisti, extrémní levicoví ekologové, squatterři a pod.) jsou pro mě zajímaví tím, že
 - a) zastávají stejné názory jako já, i když jsou odlišné od názorů většiny společnosti
 - b) zastávají podobné názory jako já, s některými však nesouhlasím

c) se mi líbí jejich image, oblečení, hudba , jejich politické názory mě nezajímají

d) absolutně s nimi v nesouhlasím, nechci s nimi mít nic společného

3. Jsi spokojený(á) se současným kapitalisticko - demokratickým politickým zřízením v České republice, které je založeno na myšlenkách demokracie, humanity ,liberalismu a nedotknutelnosti soukromého majetku ?

a) jsem spokojený(á), společnost má drobné problémy, které však dokáže zvládnout

b) nejsem zcela spokojený(á) se stavem společnosti, máme velké množství problémů, které je však naše společnost schopna řešit

c) současné společensko – politické zřízení není schopné řešit některé zásadní problémy současné společnosti, například kriminalitu, drogovou problematiku, přistěhovalectví, problém s nepřizpůsobivými občany apod. – mělo by být nahrazeno jiným politicko – společenským zřízením

4. Na území České republiky v současné době žije a pracuje stále větší množství cizinců. Jaký máš na to názor ?

a) je to naprosto v pořádku, souhlasím s tímto trendem, je to dobré pro naši ekonomiku i kulturu, není nutné jejich množství regulovat

b) množství cizinců na našem území by mělo být státem regulováno, ale omezené množství cizinců na našem území je přínosné

c) jsem zásadně proti tomu, aby na našem území až na výjimky žili nebo pracovali cizí občané, ohrožuje to ekonomiku, kulturu a bezpečnost naší společnosti

5. To, že v naší zemi pravidelně dochází k různým pochodům, demonstracím nebo jiným veřejným vystoupením pravicových i levicových extremistů je

a) naprosto v pořádku, je třeba poukázat na neřešené problémy společnosti

b) v pořádku, pokud nedochází při těchto akcích k násilí, nebo propagaci názorů, které jsou v rozporu se současným demokratickým zřízením, patří to k demokracii

c) špatné, veškeré akce a shromáždění extremistů by měly být zakázané, je to pro společnost nebezpečné

6. V naší zemi je svoboda projevu a právo na vlastní názor

a) naprosto dostačující, každá svoboda má svoje meze

b) svoboda projevu by mohla být větší, některé myšlenky a názory jsou zbytečně cenzurovány

c) naprosto nedostačující, dle mého názoru jsou lidé s politickým názorem odlišným od většinové společnosti označováni za extremisty, jsou diskriminováni a je potlačována jejich svoboda projevu

Anotace

V této práci jsem se zaměřil na extremismus v České republice, konkrétně v Plzeňském kraji. Nicméně vzhledem k tomu, že Česká republika je součástí evropské kultury, zpracoval jsem v teoretické části téma extremismu v kontextu západní Evropy. Je to důležité i z toho důvodu, že česká pravicová a levicová extremistická scéna více méně vychází z kořenů západoevropského pravicového i levicového extremismu. V teoretické části čtenáře rovněž seznamuji s důvody, proč se ve společnosti extremismus stále objevuje a z jakých kořenů pochází, definuji základní pojmy, historický vývoj extremismu v rámci Evropy v posledních desetiletích. Dále se v teoretické části věnuji extremismu v ČR po roce 1989 do současnosti.

V praktické části jsem rozpracoval téma extremismu konkrétně v Plzeňském kraji. Zde jsem vycházel především z informací, které mi poskytli policisté, kteří mají jako pracovní náplň vyšetřování a objasňování extremistické trestné činnosti. V závěru praktické části se může čtenář seznámit s výsledky průzkumu, který jsem provedl mezi středoškolskou mládeží. Tento průzkum jsem zaměřil na vztah české mládeže k různým extremistickým hnutím v naší republice. Následně jsem se pokusil připravit edukační materiál využitelný v rámci primární prevence na středních školách.

Klíčová slova

Extremismus, Levicový extremismus, pravicový extremismus

The Annotation

In this work, I've focused on the extremism in the Czech Republic, specifically in the Pilsen Region. Because of the Czech Republic being a part of the European culture, I worked the topic of extremism in the context of Western Europe in the theoretical part. It is also important because the Czech right - wing and left - wing extremist scene sources more or less from the Western European roots of right - wing and left - wing extremism.

In the theoretical part I introduce the reasons of the extremism presence in the society, what roots it comes from, I define basic terms and historical development within Europe in the past decades. I also refer to the extremism in Czech Republic after the year 1989 till present.

In the practical part I worked on the topic of extremism in Pilsen Region specifically. This is based on the information received from policemen responsible for extremist crimes investigations.

In the end of the practical part the readers may learn the survey results. I explored the high school youth and its relationship with various extremist movements in the country. At last I attempted to prepare the educational materials suitable for the primary prevention in the high schools.

Keywords

Extremism, Left-wing extremism, right-wing extremism